

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ต.สีคิ้ว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุวิมล สองแคว

ชื่อปริญญา : ประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ

สาขาวิชา : เทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา : 2544

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สามารถ บุญอาจ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วีระศักดิ์ เลิศศิริโยธิน

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ

1. ศึกษาถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง วัฒนธรรม ประเพณี และพัฒนาการประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันของบ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาระเบียบของกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ว่าสอดคล้องกับระเบียบกองทุนแห่งชาติหรือไม่
3. เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าการบริหารงานกองทุนนั้น สอดคล้องกับหลักการของ สตีเฟลเบิร์ก คือ ใช้หลักการ ซัพพอร์ตโมเดลมาใช้ในการประเมินกองทุนหมู่บ้าน
4. เพื่อศึกษาว่ากองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อมีศักยภาพผลมีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใดในการบริหารกองทุน
5. เพื่อวิเคราะห์ว่ากองทุนมีปัจจัยด้านใดบ้างที่จะนำไปให้กองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อนั้นมีความยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วิธีการศึกษา ศึกษาเชิงคุณภาพ โดยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ
2. ศึกษาภาคสนามโดยใช้วิธีต่าง ๆ คือ
 - 2.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
 - 2.2 สัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายกรณี โดยใช้บร.2 บร.3 บร.4 บร.11
 - 2.3 การประชาคมสมาชิกระดับหมู่บ้านและระดับตำบล โดยใช้แบบ บร.5 บร.6

เทคนิควิธีการเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือดังนี้

1. แบบบร.1-บร.12
2. สมุดจดบันทึก
3. ข้อมูลมือสอง เช่น จปฐ. จากโรงพยาบาลสิเกา

การจัดระบบและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้อาจแจกแจงเป็นหมวดหมู่ตามประเภทที่ศึกษา
2. ใช้บทสัมภาษณ์ที่ได้ไปสัมภาษณ์จริงมาประกอบการการศึกษาวิจัย
3. ศึกษาและจัดระบบโดยยึดเอาวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก
4. นำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมาย
5. นำเสนอผลงานด้วยวิธีพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าขณะนี้กองทุนเงินล้านหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสิเกา อำเภอสิเกา จังหวัด นครราชสีมา นั้นมีสมาชิกกองทุนทั้งสิ้น 110 คน ได้ดำเนินการกู้เงินไปแล้ว 75 คน เป็นเงินทั้งสิ้น 755,2300 บาท สมาชิกส่วนใหญ่ส่งเงินกู้เป็นรายเดือน อาชีพส่วนใหญ่ของสมาชิกคืออาชีพค้าขาย รองลงมาได้แก่อาชีพเลี้ยงสัตว์ และอาชีพบริการตามลำดับ ผู้กู้ส่วนใหญ่จะนำเงินที่กู้ไปใช้ในการขยายกิจการที่เคยดำเนินกิจกรรมมาแล้ว เป็นส่วนน้อยที่จะเปิดกิจการใหม่ สมาชิกมีความตรงต่อเวลาในการชำระคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ย มีบางรายเท่านั้นที่ส่งล่าช้าซึ่งทางกองทุนกำหนดว่าไม่ให้เกิน 5 วัน ซึ่งสมาชิกก็ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด การที่สมาชิกได้มีโอกาสรับจัดสรรเงินจากรัฐบาลคือเงินกองทุนหมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทนี้ทำให้เศรษฐกิจภายในหมู่บ้านดีขึ้น มีเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านมากขึ้น ทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิมอีกด้วย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

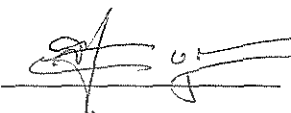
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและประเมิน โครงการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(อาจารย์สามารถ บุญอาจ)

คณะกรรมการสอบ

(ดร.วีระศักดิ์ เลิศศิริ โยธิน)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาบริหารจัดการและประเมิน โครงการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

()

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยี

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

18 ต.ค. 2545

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์สามารถ บุญอาจ อาจารย์นิเทศก์ และ อาจารย์สงค์ พิษพันธ์ พัฒนกร 6 อำเภอสีคิ้ว ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิด ข้อคิดเห็นตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ ผู้นำชุมชน ผู้นำกองทุนทุก ๆ กองทุนในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านทุกคน ที่มีส่วนช่วยอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน

ขอขอบพระคุณองค์การบริหารส่วนตำบลสีคิ้วที่อนุเคราะห์สถานที่ในการจัดเวทีประชาคม ตำบลและอื่น ๆ ห้องสมุดประชาชนอำเภอสีคิ้ว ที่เป็นศูนย์รวมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างบัณฑิตในตำบลสีคิ้ว ผู้จัดทำสารนิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณทุกฝ่ายที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้จัดทำสารนิพนธ์อย่างยิ่ง

นางสาวสุวิมล ทองแคว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

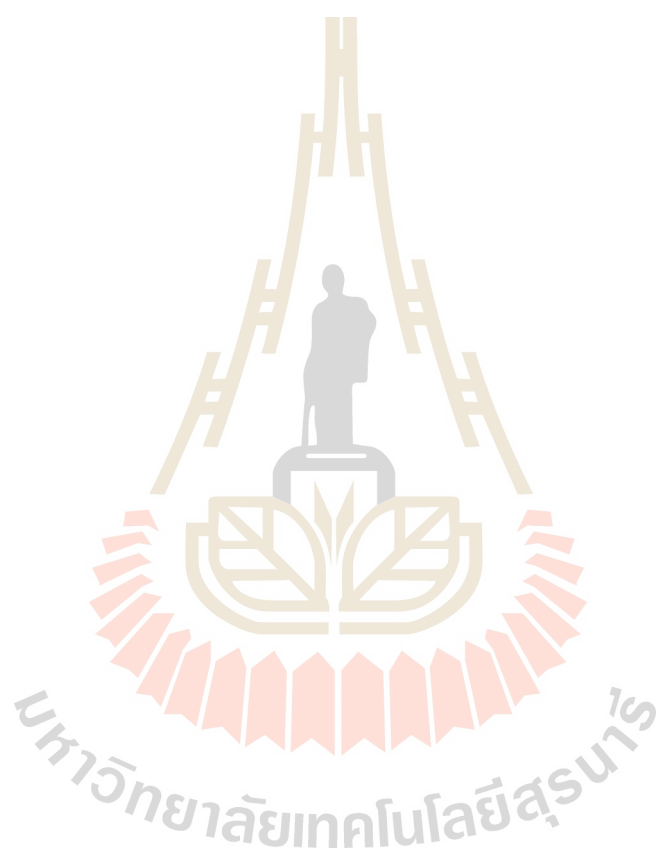
	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1. ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	3
4. วิธีดำเนินการ	4
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	5
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	7
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง (กทบ.1)	11
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง (กทบ.2)	12
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	18
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	20
7. หลักการประเมิน โครงการแบบชีพพ์โมเดล	21
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	26
9. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3	วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	
1.	รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ	29
2.	ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูล	32
3.	ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา	34
4.	ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา	35
บทที่ 4	ผลการติดตามการประเมินโครงการ	
1.	ผลการประเมินบริบทชุมชน	39
2.	ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	53
3.	สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	58
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
1.	สรุป และ อภิปราย	62
2.	ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชีพพี	24
2. แสดงระบบการทำงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	30

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. รายชื่อคณะกรรมการกองทุน	14
2. จำแนกกลุ่มและองค์กรภายในหมู่บ้าน	15
3. รายละเอียดการกู้เงิน	16
4. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร	43
5. รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปี ในแต่ละครอบครัว	44
6. จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ	44
7. ความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ	60

บทที่ 1

บทนำ

ตอนที่ 1 หลักการและเหตุผล

ด้วยนโยบายของรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 สรุปสาระสำคัญประการหนึ่งได้ว่า โครงการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการหลัก และเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลที่จะใช้เป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมได้ผลชัดเจนและรวดเร็ว โดยจะช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างและกระจายโอกาสแก่ชีวิตของประชาชน สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ประชาชนมีโอกาสใช้ภูมิปัญญาและศักยภาพสำหรับก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการหารายได้

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เห็นคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชนและประชาสังคม และเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้วหรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นภารกิจที่ต้องมีการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยให้ทุนการศึกษาแก่บัณฑิตเพื่อการศึกษาหลักสูตรการบริหารจัดการ โครงการซึ่งเป็นหลักสูตรที่กำหนดการ

ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยกำหนดให้นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ แก่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็น การกระตุ้นเศรษฐกิจระดับล่างอีกทางหนึ่งและส่งเสริมให้บัณฑิตที่ต้องการพัฒนาบ้านเกิดมีโอกาส กระทำได้อีกทั้งบัณฑิตได้มีการยกระดับการศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติงานในพื้นที่ สมควรให้ สถาบันการศึกษาทั้งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำหลักสูตร โดย เนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การ วิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมทั้ง การเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและการพัฒนาชุมชน ที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ และผู้จบหลัก ศึกษาระดับปริญญาตรีจะได้รับ "ประกาศนียบัตรบัณฑิต" ซึ่งเป็นการประเมินบัณฑิตดังกล่าวอีกทางหนึ่ง

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ

2.1 เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุ เป้าหมายมากเพียงใด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือ สวัสดิภาพของสมาชิก
- (2) ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- (3) ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- (4) เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกัน กับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน
- (5) ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้า หมาย ดังกล่าวมีอะไรบ้าง

2.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์ เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการ เรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับ บุคคล

2.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชน พื้นที่เป้าหมายและเพื่อทราบ ข้อมูลระดับความเข้มแข็งของบุคคล ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ตอนที่ 3 กรอบแนวคิดทฤษฎี

แนวคิดในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพ

จำเป็นต้องสร้างความรู้ การบริหารจัดการที่โปร่งใส การดำเนินงานเน้นการสนับสนุน และช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมากกว่ายึดกฎ ระเบียบตายตัวจึงต้องแก้ไข ระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแก่ชาวบ้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คณะกรรมการกองทุน การพัฒนาตัวชี้วัด การบริหารแบบโปร่งใส เพื่อให้ คณะกรรมการทุกระดับมีแนวทางในการพัฒนาทั่วโลก ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการร่วมมือกับภาครัฐ ประชาคม ทุกระดับร่วมเป็นกลไกตรวจสอบให้กองทุนเงินล้าน บริหารได้มีประสิทธิภาพเพื่อประชาชนจริงๆ

กรอบความคิดทฤษฎี หรือต้นแบบแนวทางความคิด ที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ที่ใช้ในการ ประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้แก่ แนวความคิดตามรูปแบบการ ประเมินของ “สตัฟเฟิลบีม” (Stufflebeam) ที่เรียกว่า ตัวแบบความคิดเชิงระบบ เป็นกรอบ ในการระบุตัวชี้วัดและตัวแปร สำหรับการเก็บข้อมูล ตัวแบบทางความคิดดังกล่าวเป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไป ในชื่อว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) ซึ่งมีอักษรย่อมีความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context Evaluation	คือ	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input Evaluation	คือ	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process Evaluation	คือ	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product Evaluation	คือ	ผลผลิตของหน่วยระบบ

ตอนที่ 4 วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

- ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ในชุมชนท้องถิ่นที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงาน
- ขั้นที่ 3 ใช้ชีพีโอมเคเลวิเคระห์กองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และกำหนดตัวบ่งชี้ตลอดจน ตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
- ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- ขั้นที่ 5 ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนในบทที่ 3 และบทที่ 4
- ขั้นที่ 6 ลงมือเขียนบทที่ 1, 2, 3, 4, 5 บรรณานุกรม และภาคผนวก

ตอนที่ 5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษานี้จะได้ประโยชน์ดังนี้

- 5.1 ได้รับทราบและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 5.2 ได้ทราบและมีความรู้ ความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
- 5.2 ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 5.4 ได้ทราบว่ากองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาทจะยังคงอยู่หรือไม่ ได้ทราบว่าเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ จริงหรือไม่

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบล
สีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติของรัฐบาล ซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรี และเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหาและการเสริมสร้างศักยภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองและรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพ และรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชนและ กิจกรรมขนาดเล็ก พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วยตัวเอง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หมวด 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 5 ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้าน และชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญา ของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน และชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
5. กระจายอำนาจในท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

ข้อ 6 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. การกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากฐานของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนแห่งชาติและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวดสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 6 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน คนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ จำนวนอย่างน้อย 3 คนแต่ไม่เกิน 7 คน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- 1.1. ตาย
- 1.2. ลาออก
- 1.3. เป็นบุคคลล้มละลาย
- 1.4. คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- 1.5. เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 1.6. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกองทุน
2. กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
3. จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
4. กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้งและ แนวทางการบริหารงานกองทุน
5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
6. ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
7. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
8. ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้
9. เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือคณะกรรมการอาจขอให้รัฐมนตรีมีมติให้พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือ

ว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลา ก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

10. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของ กองทุนให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ข้อ 11 การประชุมของคณะกรรมการให้นำ ข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและ วินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตาม ระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเข้าประชุมและค่า ตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจาก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

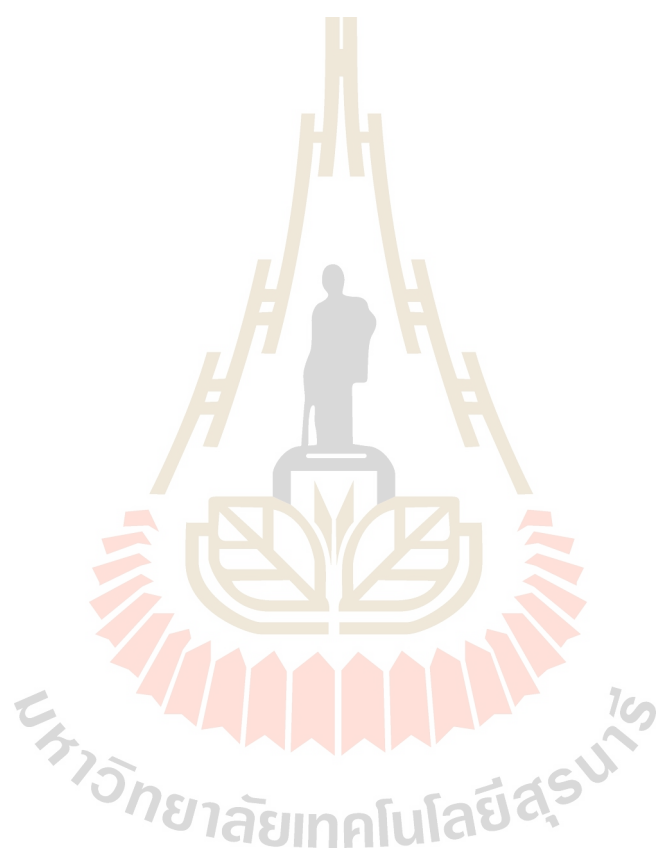
หมวดที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะ อนุกรรมการ
3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ คณะกรรมการและของกองทุน
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
5. ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
6. จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานกองทุน
7. พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหาร และจัดการกองทุน
8. ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และขอเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับ นโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน

9. ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
11. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ตอนที่ 3 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง(กทบ.1)

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน มีกระบวนการคัดเลือก ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน

1.1 จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมียี่สิบครัวเรือนสามในสี่ ของจำนวนครัวเรือน ทั้งหมด

1.2 การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

1.3 วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน

2.1 เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน

2.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์

2.3 ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียด้าน การเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

2.5 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

2.6 ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานบุกรุก

2.7 ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

2.8 ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

2.9 ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

ตอนที่ 4 แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
(กทบ.2)

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง

จัดทำโดย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชน บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว
จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านและชุมชนรวมทั้งให้ ข้อมูลรายละเอียดตามความเป็นจริง สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

1. จำนวนประชากรในหมู่บ้าน / ชุมชน 861 คน
2. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน / ชุมชน 225 ครัวเรือน
3. อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน / ชุมชน ประกอบด้วย

- (1) เกษตรกรรม
- (2) รับจ้าง
- (3) ค้าขาย
- (4) เลี้ยงสัตว์

4. ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้าน / ชุมชน

4.1 ผลผลิตด้านการเกษตรและอื่นๆในหมู่บ้าน / ชุมชน ประกอบด้วย (เช่น จาก การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การทำประมง อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือโรงงานเอกชนที่อยู่ในเขต หมู่บ้าน / ชุมชน เป็นต้น)

- (1) เลี้ยงสัตว์เช่น วัวเนื้อ หมู เป็ด ไก่ ปลา เป็นต้น

(2) มุลสัตว์

(3) การว่าจ้างแรงงานในหมู่บ้าน

4.2 ผลผลิตจากข้อ 4.1 ซึ่งเป็นผลผลิตด้านการเกษตรมีการแปรรูปก่อนส่งไปจำหน่ายที่อื่นหรือไม่

- ไม่มี

4.3 การแปรรูปผลผลิตตามข้อ 4.2 ใครเป็นผู้ดำเนินการ

- ไม่มี

4.4 นอกเหนือจากการใช้วัตถุดิบในหมู่บ้าน ซึ่งใช้ในการแปรรูปหรือผลิตสินค้าแล้ว มีการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นนอกหมู่บ้าน มาใช้ในการผลิตสินค้าหรือไม่

- ไม่มี

4.5 ผลผลิตของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ส่งไปจำหน่ายที่ใดบ้าง

- ผลผลิตส่วนใหญ่จะส่งไปขายที่โรงมันในอำเภอสีคิ้ว เพราะอยู่ใกล้บ้านและราคาขนส่งไม่แพงเกินไป

5. รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้าน - บาทต่อปี

- 40,000-50,000 บาท/ปี

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง

1. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง

- 180 ครัวเรือน

2. วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชนเมือง

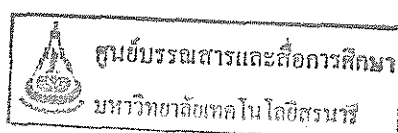
- มีการประชาสัมพันธ์ปากต่อปาก และประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้านให้ชาวบ้านทราบ พร้อมนัดหมายกันไปประชุมที่ศาลาประชาคมหมู่บ้าน เวลา 20.30 น. เพื่อประชุมคัดเลือกคณะกรรมการโดยการโหวตเสียง 1 คนต่อ 1 เสียง

3. วันที่มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / ชุมชน วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือไม่

- มีครบทุกคน

5. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านของตนเองแล้วเห็นว่าจำนวนคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพมีจำนวน 5 คนขึ้นไป

6. รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
ประกอบด้วยคณะกรรมการ 15 คน

ตารางที่ 2-1 รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านศาลเจ้าพ่อ

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ ความสามารถ
1. ประธาน	นายชูชาติ ประสงค์	38	ปวช.	เกษตร.	40,000.	ผู้ใหญ่บ้าน
2. รองประธาน	นางศรีภิญโญ คอนท่อม	38	ม.6	ค้าขาย	50,000	ขายยาสมุนไพร
3. เลขานุการ	นายชัยศ พานชนะ	35	ม.6	เกษตร	40000	เกษตรกร
4. เสร็จญิก	นางเสาวลักษณ์ ถนอมธรรม	43	ม.6	ค้าขาย	40000	ค้ามันัญชี
5. กรรมการ	นายอยู่ วาสรณ์	45	ม.6	ค้าขาย	50000	ก่อสร้าง
6. กรรมการ	นางจารุวรรณ วิจิตรกลาง	39	ม.6	เกษตร	45000	เกษตรกร
7. กรรมการ	นายทวี เสริมใหม่	42	ม.3	เกษตร	42000	เกษตรกร
8. กรรมการ	นายเฉลิมชัย ชายสืบสกุล	48	ม.6	เกษตร	45000	เกษตรกร
9. กรรมการ	นางอัมพร เสริมใหม่	50	ป.4	เกษตร	40000	
10.กรรมการ	นางสาวลาพร อึ้งอ่อน	39	ม.3	เกษตร	40000	ซ่อมรถ
11.กรรมการ	นางสมทรัพย์ เพี้ยชัย	57	ป.4	เกษตร	40000	เกษตรกร
12.กรรมการ	นางสาวอารีรัตน์ เจือจันทิก	42	ป.6	เกษตร	45000	ตัดเย็บเสื้อผ้า
13.กรรมการ	นางปราณี อินทนนท์	50	ป.6	เกษตร	40000	
14.กรรมการ	นางมัญญา ยะสุคำ	46	ม.3	เกษตร	45000	เสริมสวย
15.กรรมการ	นางสมทรง ขุนจันทิก	39	ม.3	เกษตร	50000	

ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน

3.1 ระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

- มีแล้ว

3.2 ระเบียบข้อบังคับ

- มีข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกภาพ(การเข้าเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

- ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และการชาระคืนเงินกู้
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุน

3.3 วิธีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ กำหนดขึ้นโดย

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันกำหนดขึ้น

ส่วนที่ 4 ทูลดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน ปัจจุบันหมู่บ้านมีสมาชิกแล้ว ดังนี้

4.1 จำนวนกลุ่ม/องค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน ณ ปัจจุบันมีจำนวน 1 กลุ่ม

4.2 ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองมีสมาชิกแล้ว 110คน

4.3 จำนวนเงินที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน ในรูปแบบของการถือหุ้น / การออม / ค่าธรรมเนียม / เงินบริจาคหรือให้เปล่า ในปัจจุบันดังนี้

- เงินออม / เงินถือหุ้น เป็นเงิน 244,500.28 บาท ณ วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.

2545

4.4 การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

- เปิดบัญชีแล้ว เลขที่บัญชีกองทุน 1 ล้านบาท 06-4306-20-063841-3 ธนาคารออมสินสาขา สีคิ้ว และ เลขบัญชีธนาคารเงินสะสมของกองทุน06-4306-20-063840-4 วันที่เปิดบัญชีเงินล้าน วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2544 จำนวนเงินฝากคงเหลือ ณ ปัจจุบัน เป็นเงิน 254,831.95 บาท

4.5 หมู่บ้านมีความร่วมมือหรือเชื่อมโยงในการพัฒนากับหมู่บ้านหรือเครือข่ายอื่นนอกหมู่บ้านหรือไม่

- มี

ส่วนที่ 5 แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

5.1 วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง มีดังนี้ ให้สมาชิกมีสิทธิกู้โดยทั่วถึงกัน จากความพร้อมของแต่ละสมาชิกเป็นหลัก

5.2 วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้ จะให้สมาชิก ที่กู้ไปแล้วส่งคืนภายใน 1 ปี พร้อมดอกเบี้ย แล้วให้สมาชิกคนใหม่กู้ต่อในปีที่ 2 เพื่อหมุนเวียน

5.3. กองทุนหมู่บ้าน จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอะไรบ้าง

ตารางที่ 2-2 กิจกรรมที่ให้กู้ยืมของกองทุนหมู่บ้าน

ลำดับที่	กิจกรรมที่ให้กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือเงื่อนไข สำคัญ
1	กู้เพื่อประกอบอาชีพ	ไม่เกิน 20,000	9	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น+ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี
	กู้เพื่อการแปรรูป	ไม่เกิน 20,000	9	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น+ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี
2	กู้ฉุกเฉิน	ไม่เกิน 20,000	9	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น+ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี
4	ลดรายจ่าย	ไม่เกิน 5,000	9	1 ปี	ต้องชำระคืนทั้งต้น+ดอกเบี้ยภายใน 1 ปี

5.4. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้

- ความพร้อมของสมาชิกผู้กู้เงิน
- อาชีพผู้กู้เงิน และระเบียบการกู้ยืม

5.5. วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ วิธีดังนี้

- ใช้มาตรการทางสังคม โดยการประชาสัมพันธ์ เพื่อการทวงหนี้

- ต้องให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบ
- ดำเนินการตามกฎหมาย

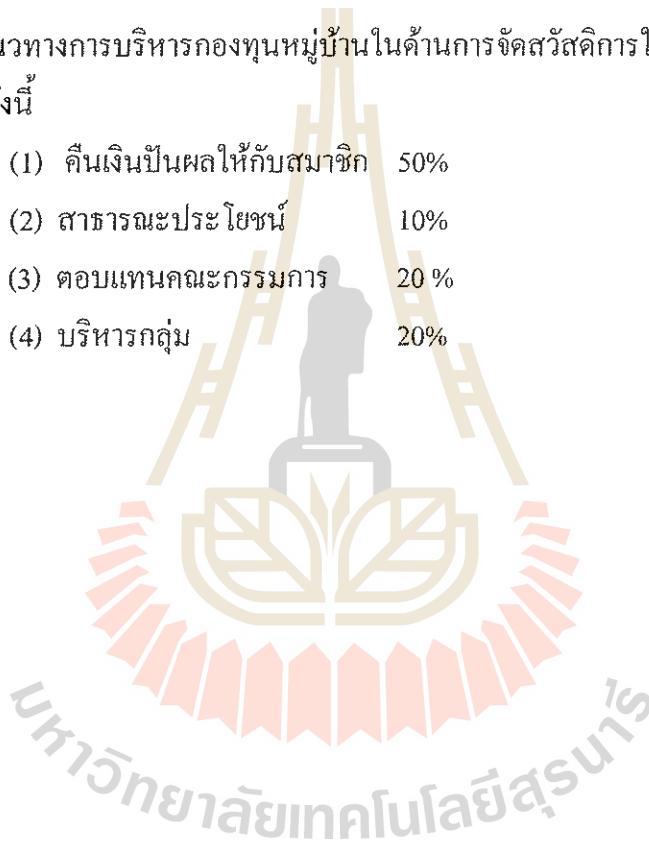
5.6. วิธีการป้องกันความเสี่ยงภัยในการกู้ ประกอบด้วยผู้ค้าประกันรับผิดชอบ ยึดเงินหุ้นของสมาชิก ยึดหลักทรัพย์

5.7. วิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ส่งใช้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยคืนตามสัญญา คือ

- ส่งหน่วยเร่งรัดหนี้สินติดตามทวงถาม
- ใช้เวทีประชาคม

5.8 แนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านมีแนวทางดังนี้

(1) คืนเงินปันผลให้กับสมาชิก	50%
(2) สาธารณะประโยชน์	10%
(3) ตอบแทนคณะกรรมการ	20 %
(4) บริหารกลุ่ม	20%

ตอนที่ 5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากการวิเคราะห์ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่าระเบียบกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ ประกอบด้วยสาระสำคัญอยู่ 5 เรื่อง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ ตั้งอยู่เลขที่ 164/2 หมู่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30140 เบอร์โทรศัพท์ 044-411638 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศคัดเลือกแต่งตั้งคณะกรรมการวันที่ 22 กรกฎาคม 2544 เวลา 19.30 น เป็นต้นไป
2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 - 2.1 เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ
 - 2.2 เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างงาน
 - 2.3 เป็นแหล่งเงินทุนกู้ฉุกเฉิน
3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้
 - 3.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
 - 3.2 ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
 - 3.3 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 50 บาท ต่อ 1 คน
 - 3.4 เงินฝากสะสมตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป
 - 3.5 เงินค่าหุ้นของสมาชิกหุ้นละ 10 บาท
4. คุณสมบัติของสมาชิก
 - 4.1 เป็นคนในหมู่บ้านและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ ตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป
 - 4.2 บุคคลนั้นต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
 - 4.3 สมาชิกต้องเปิดบัญชีฝากเงินที่ธนาคารออมสินสาขาสีคิ้ว
 - 4.4 เป็นผู้ประพฤติตนดีไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
 - 4.5 จะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีประวัติการค้างชำระหนี้
5. การสมัครเป็นสมาชิก
 - 5.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุน ได้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
 - 5.2 ผู้มีคุณสมบัติของสมาชิก สามารถยื่นสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ได้เดือนละครั้ง โดยสมาชิกสมัคร ได้ทั้งลักษณะบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก

5.3 สถานที่สมัคร ณ ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ เลขที่ 164/2 หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

5.4 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก โดยชอบธรรม โดยมติเห็นชอบ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการกองทุน

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

6.1 เสียชีวิต

6.2 ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

6.3 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าจะด้วยประการใด

6.4 ผู้กู้ยืมเงินนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ตามสัญญาให้คณะกรรมการยกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยเต็มจำนวนโดยทันที แต่ให้คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกให้พ้นจากสมาชิกห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเป็นระยะเวลา 2 ปี

7. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

8.1 ปันผลค่าหุ้นคืนสมาชิก 30 %

8.2 เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้ 20 %

8.3 ค่าตอบแทนคณะกรรมการ 20 %

8.4 เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน 20 %

ตอนที่ 6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยกองทุนบ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้กองทุนให้กับสมาชิก ดังนี้

1. การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอเงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยครบคร่าวละ 1 ราย ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

2. ลักษณะโครงการ สมาชิกยื่นขอเงิน ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริงมีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

3. วงเงินกู้ ให้สมาชิกกู้ได้รายละ 20,000 บาท หรือไม่เกิน 50,000 บาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการควรอนุมัติเงินกู้รายได้เกิน 20,000 บาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิกทั้งหมด เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ไม่เกิน 50,000 บาท จะต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน / และบุคคลค้ำประกัน

4. การทำสัญญาเงินกู้ทุกประเภท ต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการไว้ 1 ชุด ตามแบบและเงื่อนไข

(1) ถ่ายสำเนาเอกสารสำคัญอย่างละ 1 ชุด ทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนสมรส

(2) ผู้ค้ำประกัน 2 คน และต้องเป็นสมาชิกกองทุนเท่านั้น และหัวหน้าครอบครัว 1 คน ค้ำประกันได้ 2 ครั้ง

(3) คู่สมรส (ถ้ามี) ต้องลงลายมือชื่อให้คำยินยอม

(4) มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

(5) มีพยานหรือผู้รู้เห็น เช่น ค้ำประกัน

(6) การกู้ กู้เงิน ได้ตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไปแต่ไม่เกิน 20,000 บาท ต่อ 1 ราย ต่อ

1 ปี

(7) คณะกรรมการไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันเงินกู้ใด ๆ ทั้งสิ้น

1. หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนดดังนี้

5.1 โฉนดที่ดิน หลักทรัพย์

5.2 ผู้ค้ำประกัน 2 คน

2. การชำระคืนเงินกู้

6.1 ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในกำหนด 1 ปี

6.2 กรณีผู้ผู้คิดสัญญาส่งคืนเงินต้น ให้ผู้กู้เสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 50 สดงศ์ ต่อวัน เพิ่มจากดอกเบี้ยปกติ ภายใน 7 วัน ถ้าเกินกำหนดพิจารณาสอบถามผู้ค้าประกัน

3. อัตราดอกเบี้ย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ตอนที่ 7 หลักการประเมินโครงการ แบบซีพีพีโมเดล (CIPP Model)

สตัฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า “เป็นกระบวนการของการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่” (Evaluation is the process of delineating, obtaining and using information for jauging alternative decision)

รูปแบบของการประเมินโดยใช้หลักของเหตุผลทั่ว ๆ ไป อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจ และแสดงให้เห็นถึงว่ากระบวนการประเมินใด ๆ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ

- (1) ขั้นตอนการวิเคราะห์กิจกรรมและข้อมูลที่จะประเมินเพื่อสนองความต้องการของผู้ตัดสินใจ
- (2) ขั้นตอนของการรวบรวมสารสนเทศ (Information) ที่ต้องการ
- (3) ขั้นตอนของการเสนอสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจ
- (4) ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ เชื่อว่าการตัดสินใจนั้นจะเป็นไปด้วยความสมเหตุสมผลในการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

7.1 ข้อควรคำนึงถึงในการใช้รูปแบบการประเมิน

- (1) วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
- (2) ชนิดของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ต้องการออกแบบการประเมินที่แตกต่างกัน และควรใช้รูปแบบการประเมินที่มีประสิทธิผลและเป็นรูปแบบทั่ว ๆ ไป
- (3) ในกรณีที่รูปแบบการประเมินมีความแตกต่างกันในด้านเนื้อหา (Context) ควรใช้ขั้นตอนของการติดตามผลดังนี้ คือ วิเคราะห์ รวบรวม นำเสนอ (ดังรูปที่ 1)
- (4) การตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ออกแบบเลือกและปฏิบัติ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมิน ดังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างนักประเมินและผู้ตัดสินใจ
- (5) เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบในการตัดสินใจ การออกแบบการประเมินจึงควรคำนึงถึงเกณฑ์ที่มีความตรงภายใน ความตรงภายนอก ความเที่ยง และมีความเป็นปรนัย

(6) การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นวัฏจักร (Cycle) ต้องใช้กับโครงการที่เป็นระบบ

7.2 รูปแบบของการประเมินแบบ (CIPP MODEL)

รูปแบบของการประเมินแบบซีพีพี มาจากตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของประเด็นที่จะทำการประเมิน

1. การประเมินบริบท หรือ สภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นกระบวนการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นด้านความสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน สภาพภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมประเพณี โครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากร การรวมกลุ่ม ผู้นำ ความเข้มแข็งของชุมชน ตลอดจนการศึกษาปัญหาอุปสรรค อันจะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่วางไว้ ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้อำนาจดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคาร สถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินการโครงการ เป็นต้น

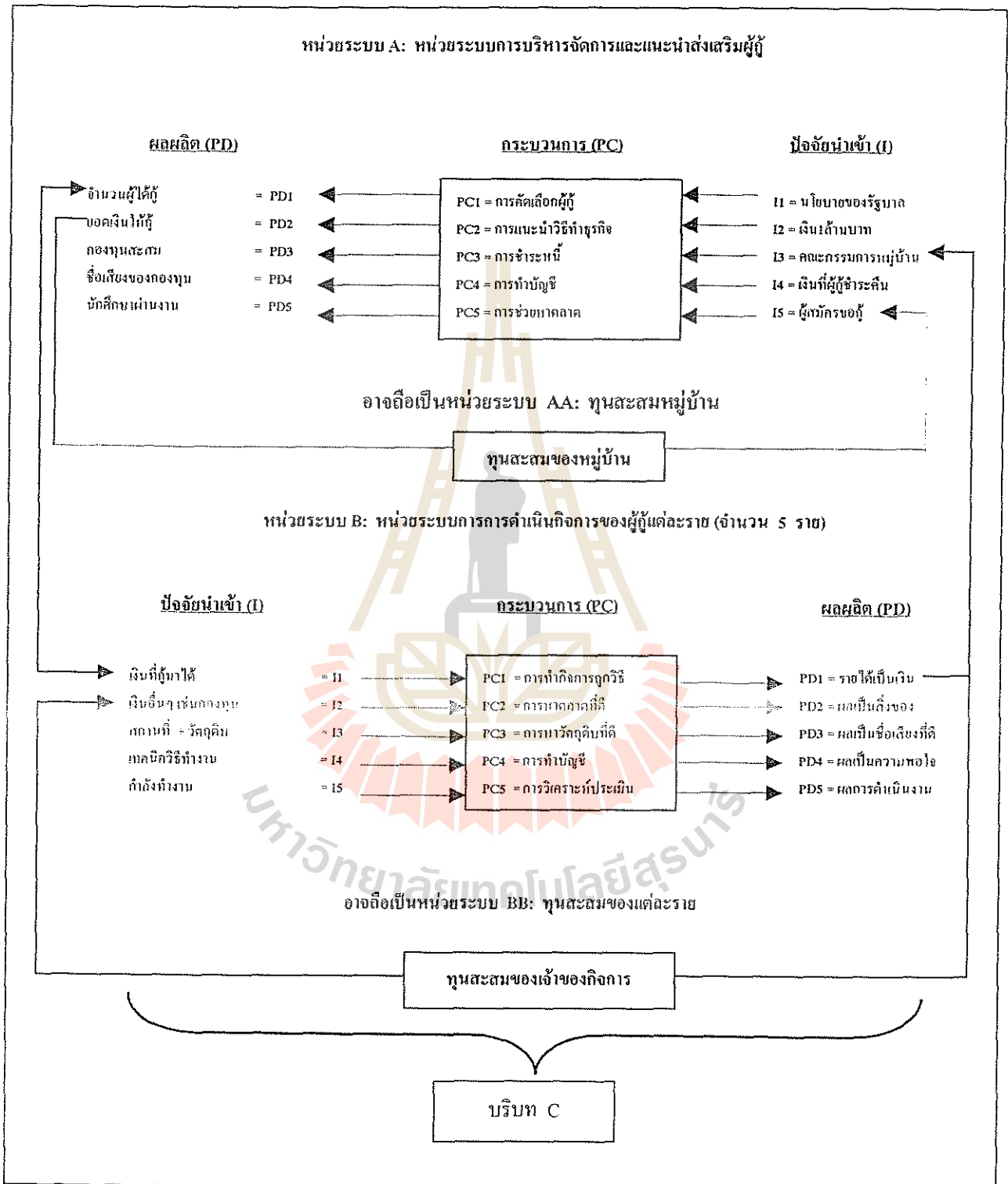
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ หรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนเพื่อเป็นการระดมถึงการปฏิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ส่วนประกอบที่สำคัญของการประเมินกระบวนการ มี 4 อย่าง

- (1) การจัดหานักประเมินกระบวนการเต็มเวลา
- (2) เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ
- (3) การร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างนักประเมินโครงการและบุคลากรในโครงการ หรือในแผนงานเอง
- (4) การปรับปรุงโครงร่างการประเมินอยู่เป็นนิจ

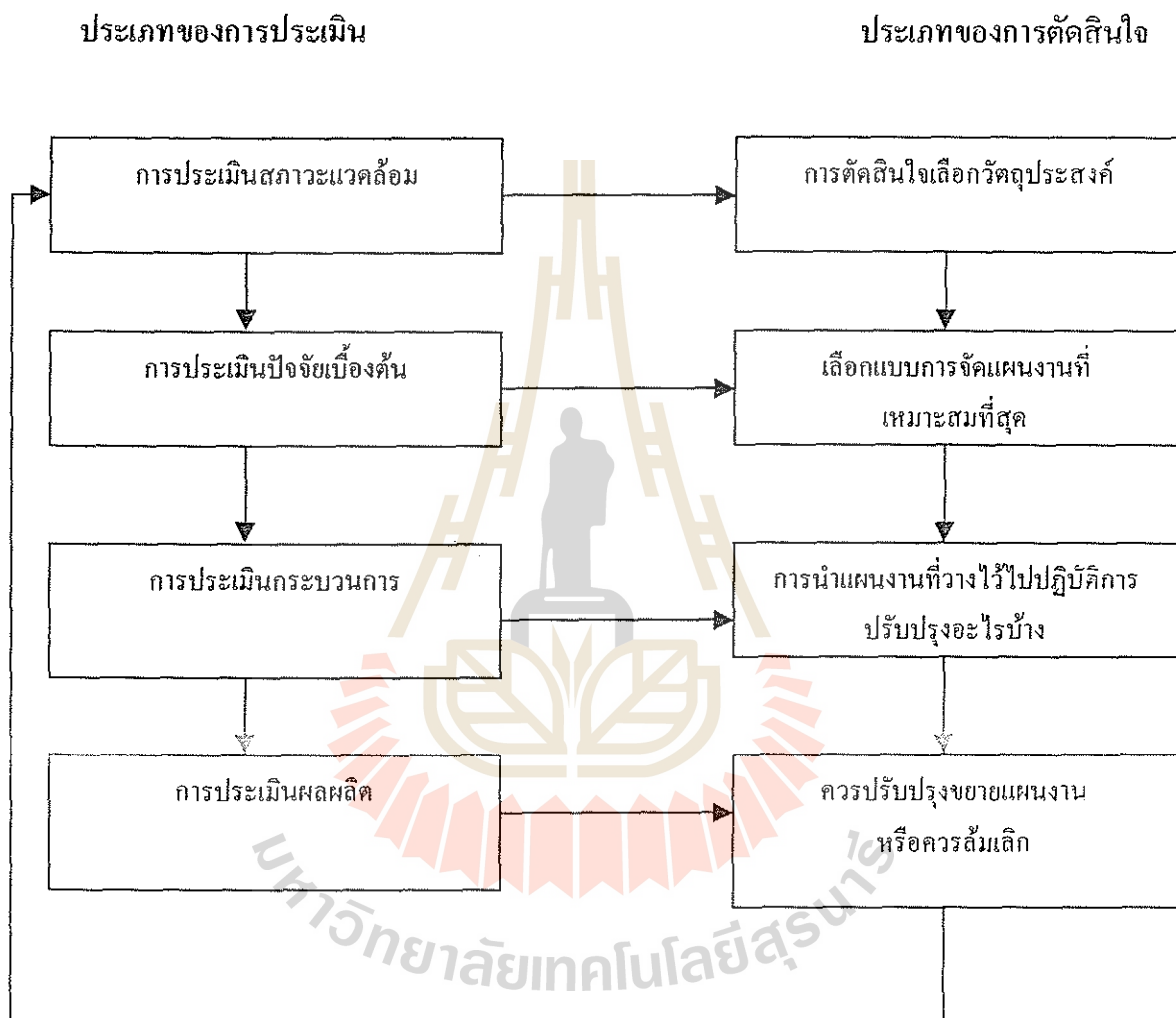
การทำตามกระบวนการ จำเป็นต้องมีข้อมูลย้อนกลับ โดยต่อเนื่องเกี่ยวกับว่าทำอย่างไรโครงการนั้นจึงจะทำให้บรรลุผลที่สุด การประเมินกระบวนการให้ข้อมูลแก่ผู้ตัดสินใจในการคาดคะเนล่วงหน้า การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและบันทึกกระบวนการสำหรับแปลความหมายของความสำเร็จของโครงการ

แผนภาพแสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ “ซัพพลาย โมเดล”
ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงระบบการทำงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สรุปความสัมพันธ์ของประเภทการประเมินและประเภทของการตัดสินใจ
 แผนภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองซิปห์
 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2525)

ตอนที่ 8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์บริบท (Context Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล(ผู้กู้)เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย ศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชน

2. วิเคราะห์ปัจจัยเบื้องต้น (Input Analysis) เริ่มต้นนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษา ประชาสัมพันธ์และประกาศรับสมัครบัณฑิตเพื่อเข้าร่วมโครงการ

3. วิเคราะห์กระบวนการของโครงการ (Process Analysis) จัดทำหลักสูตรการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการคณะกรรมการดำเนินการในส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ดำเนินงานให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ให้บัณฑิตศึกษาทั้งในสถาบันการศึกษา และปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ โดยใช้แบบสอบถาม (บร.1 - บร.12) ในการเก็บข้อมูลคณาจารย์นิเทศก์ ติดตามและนิเทศก์ ช่วยเหลือนักศึกษาในพื้นที่การปฏิบัติงานและนักศึกษาต้องรายงานผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแก่คณาจารย์นิเทศก์

4. วิเคราะห์ผลของโครงการ (Output Analysis) เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจำนวนเงินกองทุน 1 ล้านบาทยังอยู่ บัณฑิตที่ว่างงานมีรายได้ เป็นผู้สำเร็จการศึกษอบรม ซึ่งจะได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรการจัดการและการประเมินโครงการ โดยใช้ชุมชนเป็น ห้องเรียนมีการเรียนรู้ ปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ ซึ่งจะมีประสบการณ์จริงนำไปใช้ในการทำงานต่อไป และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีการบริหารจัดการกองทุนที่มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีกระบวนการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ การติดตามประเมินผลและส่งเสริมการพัฒนา นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเป็นการสร้างเสริมกิจกรรมของนโยบายที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจำนวนรายงานผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและรายงานผลการวิจัยในรูปแบบของสารนิพนธ์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 9 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดทฤษฎี หรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ครั้งนี้ต้องใช้ต้นแบบทางความคิดเชิงระบบ เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) โดยใช้ตัวอย่างของหน่วยระบบ อักษรย่อดังกล่าวมีความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	ผลผลิตของหน่วยระบบ

1. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Rationale and Model of Evaluation) ไทเลอร์ ได้กล่าวถึงการประเมินว่า “การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่สังเกตได้กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้” โดยมุ่งเน้นที่การประเมินทางการศึกษา

1.1 หลักการของแนวคิดไทเลอร์ แบบดั้งเดิมจำแนกเป็น 4 ประการ คือ

- (1) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน มีความเฉพาะเจาะจง
- (2) กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
- (3) เลือกวิธีการที่จะช่วยให้การเรียนในเนื้อหาประสบความสำเร็จ
- (4) ประเมินผลว่าผู้เรียนมีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

1.2 กรอบแนวคิดของการประเมินในยุคใหม่ของไทเลอร์ จำแนกเป็น 6 ส่วนคือ

- (1) การประเมินจุดประสงค์
- (2) การประเมินแผนการเรียนรู้
- (3) การประเมินเพื่อแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ
- (4) การประเมินเพื่อการนำโครงการไปปฏิบัติ
- (5) การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา
- (6) การติดตามผลและการประเมินผลกระทบ

ไทเลอร์ ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่า เกณฑ์ที่ตัดสินความสำเร็จของโครงการ ควรจะพิจารณาจากความสำเร็จของส่วนรวม และมุ่งเน้นที่การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

2. แนวคิดและรูปแบบการประเมินของสคิปเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) สคิปเวน ได้กำหนดความหมายของการประเมิน “การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และการกำหนดตัวชี้วัด

และเกณฑ์ในการประเมิน” และมีความพยายามที่จะสร้างแนวคิดและรูปแบบการประเมินที่ผสมผสานแนวคิดของไทเลอร์ และคอนบราช เข้าด้วยกัน โดยได้จำแนกประเภทของการประเมินออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 การประเมินยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ใช้เป้าหมายของโครงการเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการดำเนินการนั้นบรรลุเป้าหมายของโครงการ หรือไม่โดยแบ่งการประเมิน เป็น 2 ระยะ คือ

(1) การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) มีเป้าหมายของการประเมินเพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการ โครงการระยะต่อไป

(2) การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) มีเป้าหมาย คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้ว ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดคุณค่าความสำเร็จของโครงการที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

2.2 การประเมินที่ไม่ยึดเป้าหมายเป็นหลัก เป็นการประเมินที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะผลผลิตที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายเท่านั้น แต่จะนำผลกระทบอื่น ๆ มาร่วมพิจารณาในการตัดสินคุณค่าด้วยระบบคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่สามารถรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความซับซ้อน ดังนั้นการประเมินตามแนวทางนี้ควรที่จะมีการออกแบบการประเมินให้มีความยืดหยุ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณค่า อันจะช่วยส่งเสริมให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพ ในส่วนที่จะใช้ข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากกว่า แต่มีความยุ่งยากที่เกิดขึ้น คือ การพิจารณาอย่างครอบคลุมในการดำเนินการโครงการใด ๆ ที่ตัวชี้วัด เกณฑ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินจะระบุเป็นแนวทางที่ชัดเจนได้ค่อนข้างยาก นอกจากนี้สคริเวนได้จำแนกการประเมินสิ่งที่ประเมินเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) การประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อาทิ จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา หรือประสิทธิภาพของเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการประเมินวิธีนี้เป็น การประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ

(2) การประเมินความคุ้มค่า (Payoff Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ผลของการดำเนินโครงการมีต่อผู้รับบริการจากโครงการ

3. แนวคิดการประเมินของอัลคิน (Alkin's Concept of Evaluation) “การประเมิน” ตามความของอัลคิน คือ กระบวนการคัดเลือก การประมวลผลข้อมูล และการจัดการระบบสาร

สนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจ หรือใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการเลือกการดำเนินการโครงการ ซึ่งอัลคินได้จำแนกการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการใช้ผลการประเมิน เป็น 5 ส่วน ได้แก่

3.1 การประเมินระบบ เพื่อกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ เป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การประเมินวางแผนโครงการ เป็นการประเมินเพื่อหาแนวทาง หรือวิธีการที่จะส่งเสริมให้การดำเนินการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.3 การประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาการดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดให้หรือไม่ หรือการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด

3.4 การประเมินเพื่อพัฒนางาน เป็นการประเมินเพื่อหาแนวทาง หรือข้อเสนอแนะ ในการที่จะส่งเสริมให้โครงการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินเพื่อรับรองผลงาน ยุบ ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ เป็นการประเมินหลังจากสิ้นสุดโครงการ เพื่อตรวจสอบผลผลิตกับจุดประสงค์ของโครงการ และประมวลผลข้อเสนอแนะเพื่อรับรอง ปรับเปลี่ยน ยุบ หรือขยายโครงการต่อไป

อัลคิน ได้นำเสนอแนวคิดการประเมินที่เป็นระบบ คือ เริ่มต้นตั้งแต่ประเมินจุดประสงค์ จนกระทั่ง การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ แต่ยังคงขาดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้การเผยแพร่ยังอยู่ในวงแคบเท่านั้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะ ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวิธีดำเนินการประเมินดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ

1.1 รูปแบบในการประเมิน

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจ โดยได้จำแนกขั้นตอนของการประเมินออกเป็น 3 ขั้นตอน

1. กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ

รูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ซิฟฟ์โมเดล (CIPP Model) ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 องค์ประกอบทั้งระดับหมู่บ้าน และระดับรายบุคคล (ผู้รู้) ดังนี้

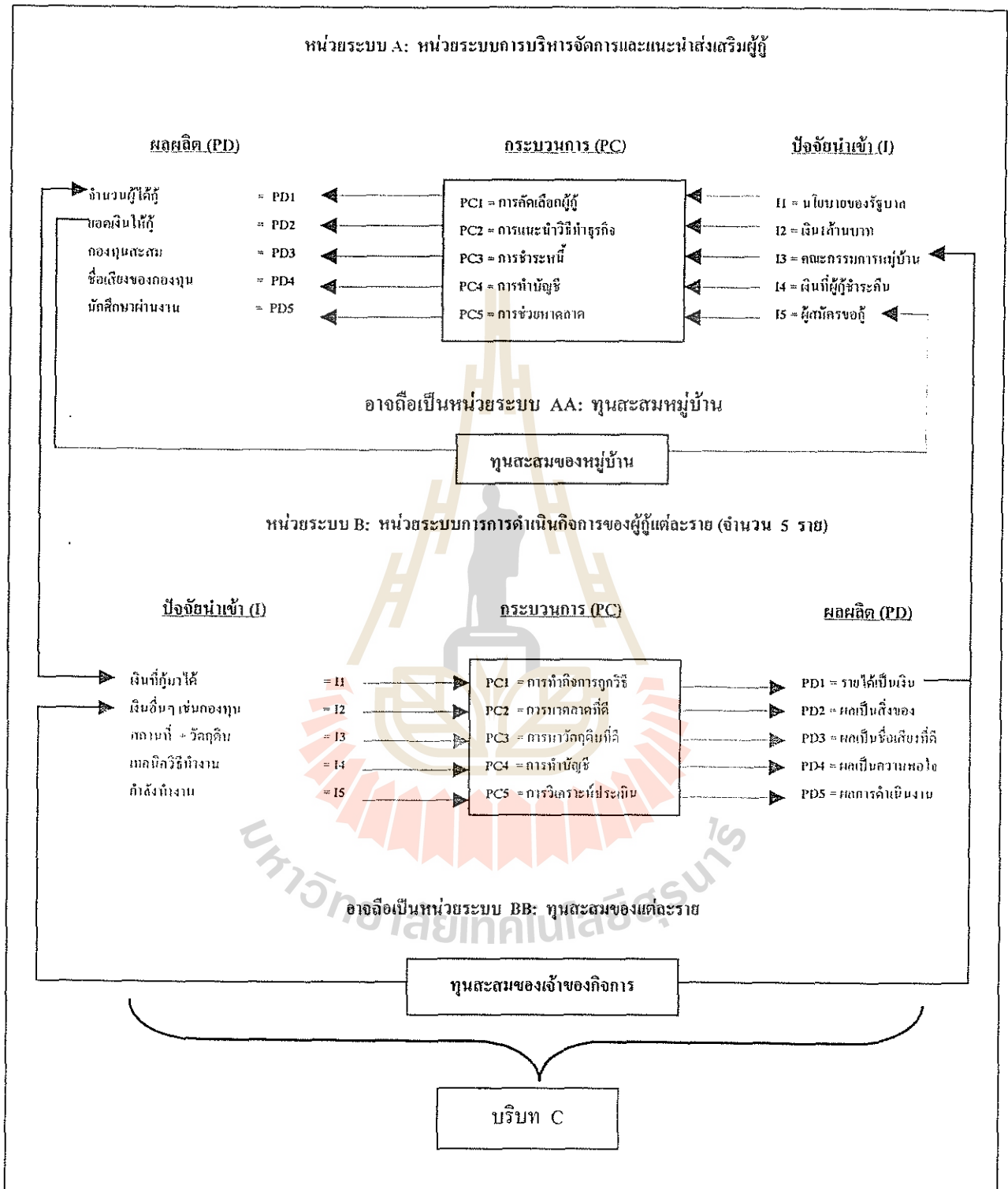
(1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล (ผู้รู้)

แผนภาพแสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ “ซัพพลาย โมเดล” ซึ่งมี ส่วนประกอบดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงระบบการทำงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ AA

2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย โดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบพ่วง คือ หน่วยระบบ BB

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นไปตามแผนภูมิข้างต้นนี้ ซึ่งมีรายการตัวชี้วัด ดังนี้

1.2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)
2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
5. แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงาน ผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
6. แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
7. แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
8. แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)
9. แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)
10. แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
11. แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี)
12. แบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์การจัดทำแผนแม่บทชุมชน)
13. การสำรวจอย่างมีส่วนร่วม เช่น การจัดเวทีประชาคมชาวบ้าน
14. การจัดเวทีประชุมชาวบ้าน

ตอนที่ 2 ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

2.1 ตัวชี้วัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมิน แบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 1

2.1.1 ตัวชี้วัด ของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้ (หน่วยระบบ A) ได้แก่

- (1) ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
- (2) ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
- (3) ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
- (4) ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indication)

2.1.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย (หน่วยระบบ B) ได้แก่

- (1) ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
- (2) ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
- (3) ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
- (4) ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indication)

2.2 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) กำหนดข้อมูลและตัวชี้วัด โดยการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ว่าใช้อะไรเป็นตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูลบริบทภายในหมู่บ้าน

(2) กำหนดแหล่งข้อมูล โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลซึ่งจะพิจารณาจาก สิ่งที่ต้องการจะทราบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

(3) เลือกกลุ่มตัวอย่าง จากสมาชิกในหมู่บ้าน เช่น จากคณะกรรมการกองทุนสมาชิกผู้ดูแลและสมาชิกคนอื่น ๆ ในหมู่บ้าน

(4) เลือกรูปแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จะพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการและพิจารณาว่าวิธีไหนจะเหมาะสมที่สุด เพื่อการได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกค้องนำเชื่อถือ

(5) การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมจากสถานการณ์จริง โดยได้มีการวางแผนและเตรียมการก่อนทำการเก็บข้อมูล เช่น การจัดเวทีประชาคม การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม

2.2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) การสังเกต (Observation) และบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านตลอดจนการสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตจากพฤติกรรม ของกลุ่มเป้าหมาย (สมาชิก) โดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ต้องการ

(2) การสัมภาษณ์ (Interview) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่มตลอดจนรายบุคคลในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานต่าง ๆ (ปร.) โดยการสนทนากับคณะกรรมการกองทุน สมาชิกในหมู่บ้านทั้งที่เป็นสมาชิกกองทุนและไม่เป็นสมาชิกกองทุน ซึ่งการสัมภาษณ์นั้น จะมีทั้งการสัมภาษณ์เพื่อต้องการทราบในสิ่งที่กำหนด ตามวัตถุประสงค์ของโครงการและการสัมภาษณ์เรื่องทั่วไป

(3) การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Dessionion) จากการจัดเวทีประชาคมชาวบ้าน เพื่อต้องการทราบถึงความคิดโดยรวมและความต้องการที่หลากหลายของคนในชุมชน

(4) การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ แล้วนำมาสังเคราะห์ข้อมูลหาข้อมูลที่ต้องการ

2.2.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

ในการสังเคราะห์เพื่อประเมินโครงการจะใช้ทั้งวิธีแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยที่

(1) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของตัวเลขแล้วสรุปโดยใช้ค่าสถิติ ข้อมูลที่หาค่าสถิติได้ เช่น รายได้ของชาวบ้าน อายุ เพศ เป็นต้น และค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ เป็นต้น

(2) การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นสังเคราะห์ข้อมูลที่เขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ หรือทัศนคติ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ เช่น ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ ชุมชนเมือง เป็นต้น โดยใช้อัตราส่วน ร้อยละ ตาราง ในการวิเคราะห์

ตอนที่ 3 ตัวชี้วัด บริบทและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดบริบท (C)

ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ A เป็นสำคัญ

ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบกองทุนหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. บริบทระดับประเทศ เช่น สภาพของดิน ป่าไม้ สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น
ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศหรือตัวชี้วัดบริบทรอบนอก ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 1.1 ความยากจนของประเทศ
 - 1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)
 - 1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
 - 1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
 - 1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
 - 1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท
 - 1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ
2. บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน/ชุมชนนี้ สภาพป่าและหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน/ชุมชน และตัวบ่งชี้อื่น ๆ
ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น หรือตัวชี้วัดบริบทภายในท้องถิ่น ประกอบไปด้วยตัวแปรดังนี้
 - 1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน
 - 1.2 สภาพปัจจุบัน
 - 1.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน
 - 1.4 ด้านวัฒนธรรม
 - 1.5 ข้อมูลด้านการปกครอง
3. ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 3.1 ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
 - 3.2 ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
 - 3.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้
 - 3.4 หนี้ภายนอกนอกระบบของผู้กู้
 - 3.3 อาชีพหลักของผู้กู้
 - 3.4 รายได้ของครอบครัว
 - 3.5 ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ

ตอนที่ 4 ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบไปด้วย ตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวดคือ

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) สำหรับตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ A นี้ ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

2.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

2.2 เงิน 1 ล้านบาท

2.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน

2.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน

2.5 ผู้สมัครขอกู้

3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วย ตัวแปร ดังต่อไปนี้

3.1 การคัดเลือกผู้กู้

3.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ

3.3 การรับชำระหนี้

3.4 การทำบัญชี

3.5 การช่วยเหลือตลาด

4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร

(1) จำนวนผู้กู้

(2) ยอดเงินให้กู้

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

(1) จำนวนผู้ที่กู้ได้

(2) จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน

(3) การขยายกิจการของผู้กู้

(4) การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

(1) กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง

(2) ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้

(3) ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด

(4) ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทเทคนิคเดียวกันตัวชี้วัดระดับ ประเทศของหน่วยระบบ A ที่กล่าวไว้ข้างต้น

- (1) ความยากจนของประเทศ
- (2) นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- (3) ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ
- (4) สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
- (5) ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน
- (6) บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท
- (7) ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเน้นตัวชี้วัดบริบทเทคนิคเดียวกับตัวชี้วัดบริบทระดับ ท้องถิ่นของหน่วยระบบ A ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว

- (1) ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน/ชุมชน
- (2) สภาพปัจจุบัน
- (3) ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน
- (4) ด้านวัฒนธรรม
- (5) ข้อมูลด้านการปกครอง

1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- (1) ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลและครอบครัว
- (2) ทักษะสินของผู้ดูแลและเครือญาติ
- (3) หนี้สินธนาคารของผู้ดูแล
- (4) หนี้ภายนอกนอกระบบของผู้ดูแล
- (5) อาชีพหลักของผู้ดูแล
- (6) รายได้ของครอบครัว
- (7) ประสบการณ์ในการดำเนินงาน

2. วัตถุประสงค์นำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เงินที่กู้มาได้
 - 2.1 เงินอื่น ๆ
 - 2.1 สถานที่ และวัตถุดิบ
 - 2.1 เทคนิควิธีทำงาน
 - 2.1 กำลังทำงาน
3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 3.1 การทำกิจการถูกวิธี
 - 3.2 การหาตลาดที่ดี
 - 3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การวิเคราะห์ประเมิน
4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่
 - (1) รายได้เป็นเงิน
 - (2) ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งที่ของ
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - (1) ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
 - (2) ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิคที่ดีมีเงินนี้เองมาจากการได้ศึกษาแล้กับแล้วด้วยตนเอง
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่
 - (1) ผู้กู้มีการพึ่งตนเอง
 - (2) ผู้กู้มีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
 - (3) การกลับคืนคืนของประชาชน

กล่าวโดยสรุปแล้ว ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B มีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น วัตถุประสงค์นำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้กู้แต่ละรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้นเงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดวัตถุประสงค์นำเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจัยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้กู้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทชุมชน

ผลการประเมินบริบทชุมชน

1. บริบทระดับประเทศ

1.1 ความยากจนของประเทศ

ปัจจุบันนี้เศรษฐกิจของประเทศไทย ตกต่ำและวิกฤตเป็นอย่างมาก ทำให้รัฐบาลต้องกู้หนี้ยืมสินจากต่างประเทศเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทย แต่ก็เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุสำหรับประชากรในกลุ่มต่าง ๆ ในภาคเกษตรกรรมนั้นค่อนข้างจะเป็นกลุ่มที่ยากจนและนำเป็นห่วงอย่างมาก เพราะผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มานั้นมีราคาที่ตกต่ำ ทำให้เกษตรกรต้องกู้ยืมทุนจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นเหตุให้ประเทศต้องตกอยู่ในความยากจน

1.2 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

SME คือ ธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยย่อมาจาก Small and Medium Enterprises เนื่องจากรัฐเริ่มให้ความสนใจกิจการขนาดกลางและขนาดกลางมากขึ้น อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมก็มี นโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนกิจการขนาดกลาง และเล็กอย่างชัดเจน เพราะเห็นว่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยมีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมรับผิดชอบอยู่ ทั้งนี้ SME ของไทยรักไทย จึงไม่ใช่กิจการในลักษณะเดิม แต่จะต้องมีลักษณะใหม่ คือ

1. เป็นธุรกิจที่สามารถขายได้ในบาท โชน และดอลลาร์ โชน
2. ต้องเป็น SME ที่ผลผลิตมีดีไซน์ และมีคุณภาพที่ตลาด โลกต้องการ และยอมรับได้
3. มีความสัมพันธ์ทางการบริหาร การออกแบบ และการผลิตที่เป็นสากล โดยมีหุ้นส่วนผู้บริหารมาจากที่ใดก็ได้ของโลก ที่มีทักษะมีเทคโนโลยีมาถ่ายทอดและร่วมเป็นเจ้าของร่วมเลี้ยง
4. จะต้องมีความเข้าใจตลาดของตนอย่างแท้จริง
5. จะต้องมีการปรับผลผลิตให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของตลาด
6. จะต้องลดต้นทุนการผลิตให้ถูกที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยจะต้อง ไม่มองหาแหล่งเงินทุนในประเทศ เท่านั้น

1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

ภาวะการค้าและการส่งออกของประเทศมีมากในรูปแบบของภาคเกษตรกรรม เช่น การส่งออกข้าว การส่งออกอาหารสัตว์ การส่งออกเสื้อผ้า ซึ่งแต่ปีการส่งออกสินค้าจำพวกนี้มีมากแต่ก็ไม่มากเท่ากับการรับซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เพราะส่วนใหญ่สินค้าที่ซื้อเข้ามาจะเป็นจำพวกสินค้าสิ้นเปลือง เช่น น้ำมันดิบ รถยนต์ ซึ่งแต่ละปีไทยเสียดุลทางการค้ามาก ซึ่งทำให้ส่งผลเสียทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ทางที่ดีต้องลดการขาดดุลการค้าโดยการประหยัดเพื่อการซื้อสินค้าจากต่างประเทศจะได้ลดน้อยลงอาจทำให้ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศลดน้อยลงก็ได้

1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมที่เลวลงเป็นอันมากเนื่องจากว่าคนไทยส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว ไม่รู้จักรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ยิ่งในเขตเมืองหลวงสภาพมลพิษทางอากาศยิ่งทวีคูณมาก ผู้คนเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ทั้งโรคภูมิแพ้ โรคหอบ โรคหืด ฯลฯ และในต่างจังหวัดก็มีการตัดไม้ทำลายป่ากัน บุกรุกที่ป่าสงวน ทำให้อากาศร้อน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เมื่อน้ำแล้งก็แล้งจัดถ้าอยากให้ประเทศมีสภาพเหมือนเดิมทุกคนในประเทศต้องร่วมแรงร่วมใจกันปกป้องและรักษาสมดุลธรรมชาติ และต้องไม่ทำร้ายธรรมชาติกันเหมือนที่เคยเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

1.5 ความเดือนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ สินค้ามีราคาแพงขึ้น ประชาชนต้องการความอยู่รอดจึงต้องหาหนทางต่าง ๆ โคนการกู้ยืมเงินจากนายทุน และแหล่งเงินกู้จากสถาบันทางการเงินต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนก็ไม่มีกำลังในการบริโภคสินค้าทำให้เกิดการขาดทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ทำให้ผู้ที่กู้เงินมาไม่มีเงินคืนทำให้เกิดความเดือนร้อนจากการเป็นหนี้สินของประชาชน

1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่าความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนไปมันก็เป็นผลกระทบตั้งแต่สังคมในเมืองผู้คนต่างเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก มีการแก่งแย่งชิงดีกัน สภาพะครอบครัวจากขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวเมื่อเมืองใหญ่คือแหล่งทำมาหากิน ทำให้ผู้คนในชนบทหันเหเข้ามาหางานทำในเมืองกันมากขึ้นเป็นเหตุให้ท้องถิ่นไม่มีผู้คนอยู่ ทำให้สังคมในท้องถิ่นเกิดการล่มสลาย การเป็นอยู่ของท้องถิ่น

เปลี่ยนไปคนหนุ่มสาวในวัยแรงงาน ออกไปหางานทำยังเมืองใหญ่ เหลือไว้แต่เด็กกับคนชรา ที่อยู่เฝ้าบ้านเพียงลำพัง และจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ถ้าสังคมไทยยังเป็นอยู่อย่างนี้

1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรม และสินค้าจากต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้คนไทยเปลี่ยนแปลงการเป็นอยู่อย่างมาก โดยหันมานิยมวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมการกิน การแต่งตัว การดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งค่านิยมนี้ทำให้คนไทยต้องเสียดุลทางการค้าจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก เพราะต้องนำเข้าสินค้าบางประเภทสิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมที่ผิด ๆ ถ้าคนไทยมองย้อนมรดกกลับมาและใช้ชีวิตเหมือนเดิมที่ปู่ย่าเราได้ปฏิบัติกันนานมาแล้วนั้นประเทศไทยก็คงไม่เป็นหนี้สินต่างประเทศมากมายขนาดนี้ก็ได้

2. บริบทระดับท้องถิ่น

2.1 สภาพก่อนตั้งหมู่บ้าน-ปัจจุบัน

1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

ที่มาของชื่อหมู่บ้านศาลเจ้าพ่ออนัน ได้ตั้งตามชื่อของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนในพื้นที่สักการะ คือ ศาลเจ้าพ่อพระยาสิทธิ์เขี้ยว ซึ่งมีความเชื่อว่ามีคุณศักดิ์สิทธิ์มากเป็นที่นับถือของคนทั้งอำเภอสีคิ้ว เลยกี่ว่าได้เพราะในทุก ๆ ปีนั้นจะต้องมีการจัดงานแห่เจ้าพ่อเพื่อเป็นการแสดงความสักการะแก่เจ้าพ่อเพราะเชื่อว่าหากทำแล้วจะขอสิ่งใดเจ้าพ่อจะประทานให้ได้ทุกอย่าง ชื่อหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อจึงมาจากชื่อของศาลเจ้าพ่อซึ่งตั้งอยู่ในหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อซึ่งในปัจจุบันตั้งอยู่ที่ หมู่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2526 หรือประมาณ 16 ปีมาแล้ว

2. คนกลุ่มแรกที่ก่อตั้งหมู่บ้าน

สำหรับกลุ่มคนที่เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านนั้น ไม่สามารถระบุได้แน่นอนว่าเป็นคนกลุ่มใดแต่ได้มีคำยืนยันจากคนที่ได้อพยพมาเป็นคนแรกซึ่งก็คือผู้ใหญ่ชูชาติ ประดังสิตซึ่งในปัจจุบันเป็นทั้งผู้ใหญ่บ้านและประธานกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อว่า คนกลุ่มแรกก่อนที่จะมีชุมชนศาลเจ้าพ่อเกิดขึ้นนั้นเป็นคนที่อาศัยอยู่ในบ้านใต้ ตำบลสีคิ้ว ซึ่งแต่ก่อนอำเภอสีคิ้วนั้นได้แบ่งเขตปกครองเพียงแค่ 2 หมู่ คือชุมชนบ้านเหนือหมู่ที่ 1 และชุมชนบ้านใต้หมู่ที่ 2 ต่อมาอำเภอสีคิ้วได้แบ่งเขตการปกครองหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อจึงถูกแยกออกจากชุมชนบ้านใต้หมู่ที่ 2 เป็นชุมชนศาลเจ้าพ่อหมู่ที่ 14 ปัจจุบันอยู่ในเขตการปกครองในเขตเทศบาลสีคิ้ว ปัจจุบันชุมชนได้มีการขยายตัวมากขึ้นมีคนมาตั้งถิ่นที่อยู่มากขึ้น ซึ่งในปี 2545 ปีปัจจุบันได้มีจำนวนคนตั้งถิ่นฐานทั้งสิ้น 266 หลังคาเรือน 225 ครัวเรือน

3. สภาพทางภูมิศาสตร์ก่อนที่จะก่อตั้งหมู่บ้าน

สภาพทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อก่อนที่จะก่อตั้งหมู่บ้านนั้น เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ทางด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือของหมู่บ้านมีคลองสามหงส์ไหลผ่านในปัจจุบันคลองสามหงส์ยังคงมีอยู่และสามารถใช้เป็นสาธารณประโยชน์ของคนในหมู่บ้านสำหรับการเกษตรกรรมได้ ปัจจุบันที่รกร้างว่างเปล่านั้นก็กลายมาเป็นที่อยู่อาศัยของคนที่ย้ายมาตั้งถิ่นฐานใหม่ เมื่อมีการตั้งถิ่นฐานมากขึ้นความเจริญก็ได้มีมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นถนน ไฟฟ้า และการประปา

4. การประกอบอาชีพของชุมชน

อาชีพของคนในชุมชนศาลเจ้าพ่อนั้นแบ่งออกได้ดังนี้

1. อาชีพค้าขาย
2. อาชีพรับราชการ
3. อาชีพเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์
4. อาชีพบริการ
5. อาชีพรับจ้าง

5. ระบบสาธารณูปโภค

1. ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านศาลเจ้าพ่อเมื่อปี พ.ศ. 2526
2. ประปาหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2530
3. ถนนในหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อเมื่อปี พ.ศ. 2526 นั้นยังเป็นถนนลูกรังต่อมาเทศบาลสตึกก็ได้ปรับปรุงถนนลูกรังให้เป็นถนนคอนกรีตทำให้การคมนาคมนั้นสะดวกขึ้นมาก

2.2 สภาพปัจจุบัน

1. ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน

บ้านศาลเจ้าพ่อตั้งอยู่หมู่ที่ 14 ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดนครราชสีมา

2. อาณาเขตติดต่อ

บ้านศาลเจ้าพ่อหมู่ที่ 14 ตำบลสตึก อำเภอสตึก มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จด	คลองสามหงส์
ทิศใต้	จด	ชุมชนวัดเกาะสตึกและชุมชนบ้านตลาดใต้
ทิศตะวันออก	จด	คลองสามหงส์
ทิศตะวันตก	จด	ชุมชนบ้านสตึก

3. ลักษณะประชากร

จากการสำรวจหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว มีจำนวน 225 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 861 คน เป็นชาย 405 คน หญิง 456 คน อาชีพส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำการค้าขาย

ตารางที่ 4-1 แสดงร้อยละของประชากรแยกตามอายุได้ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	405	47.04
- หญิง	456	52.96
รวม	861	100
2. อายุ		
1 วัน - 3 ปีเต็ม	21	2.44
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	45	5.23
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	39	4.53
12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	55	6.39
14 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	54	6.27
18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	553	64.23
50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	45	5.23
60 ปี ขึ้นไป	49	5.68
รวม	861	100
3. จบการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	175	59.52
ระดับมัธยมศึกษา	60	20.41
นักศึกษาผู้ใหญ่	20	6.80
สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	39	13.27
รวม	294	100

ผลการจำแนกจำนวนประชากรจะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรภายในหมู่บ้านช่วงอายุระหว่าง 18 – 50 ปี มีจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและครอบครัวเพราะส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยแรงงาน ส่วนระดับการศึกษาจะเห็นได้ว่าในหมู่บ้านมีการศึกษาในระดับที่ปานกลาง

ตารางที่ 4-2 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปี ในแต่ละครอบครัว

รายได้ (บาท)	จำนวนครอบครัว
1,000 - 5,000	0
5,001 – 10,000	0
10,001 – 20,000	30
20,001 - 30,000	49
30,001 – 50,000	52
50,001 – 100,000	94

เมื่อดูรายได้ของประชาชนในหมู่บ้านจะเห็นได้ว่า มีความเป็นอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร เพราะว่าคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่เน้นประกอบอาชีพค้าขาย

4. แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

ตารางที่ 4-3 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
สระน้ำ	-	-	-
คลอง	1	/	-
ห้วย	-	-	-
ฝายกั้นน้ำ	-	-	-

จากตารางการใช้น้ำจะเห็นว่า บ้านศาลเจ้าพ่อนั้นได้ใช้น้ำจากคลองที่มีอยู่ในหมู่บ้านเพียงแห่งเดียวคือ คลองสามหงส์ สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแห่งนี้ได้ตลอดปี

2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมดหมู่บ้าน

1. อาชีพหลักและอาชีพรองของชาวบ้าน

1.1 อาชีพหลัก คือ อาชีพค้าขาย

1.2 อาชีพรอง คือ

(1) อาชีพรับราชการ

(2) อาชีพรับจ้างทั่วไป

(3) อาชีพบริการ ได้แก่ เสริมสวย ซ่อมรถจักรยานยนต์

(4) อาชีพเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เป็ด ไก่ วัว สุกร ปลา

2. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร

บ้านศาลเจ้าพ่อไม่มีที่ดินสำหรับทำการเกษตรจะไปเช่าที่นาของคนอื่นเพื่อทำ

ไร่นา

3. การประกอบอาชีพ

(1) ค้าขาย 124 ครอบครัว

(2) รับราชการ 25 ครอบครัว

(2) รับจ้าง 42 ครอบครัว

(3) อาชีพบริการ 11 ครอบครัว

(4) อาชีพเกษตรเลี้ยงสัตว์ 23 ครอบครัว

2. จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 ร้านค้า

ในบ้านศาลเจ้าพ่อ มีร้านค้าทั้งหมด 9 ร้าน ดังนี้

(1) ร้านนางเตือนใจ แสงงา บ้านเลขที่ 126

(2) ร้าน นางสมจิตร ฟ้าเปลี่ยนสี บ้านเลขที่ 162/3

(3) ร้านนายวิชรพัฒน์ แสงทอง บ้านเลขที่ 17/1

(4) ร้านนางศศิธร คิรินทร์ บ้านเลขที่ 127/22

(5) ร้านนางศรีภิญโญ คอนท้วม บ้านเลขที่ 117/4

(6) ร้านนางทองดี รัตนฉัตรชัย บ้านเลขที่ 158

(7) ร้านนางภาตุณ วัฒนเคลื่อน บ้านเลขที่ 162/16

(8) ร้านนางกาญจนว แซ่จิว บ้านเลขที่ 130/21

(9) ร้านนางประยูร มงขุนทด บ้านเลขที่ 159

สำหรับสินค้าภายในร้าน ได้แก่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก สบู่ ยาสระผม อาหารแห้ง อาหารบด น้ำ และของชำต่าง ๆ จะเปิดขายเวลาประมาณ 06.00 – 20.00 น. ทุกวัน

2.2 อุซ่มรถจักรยานยนต์ มีอยู่ 2 ร้าน

- (1) อุ๋นางสาวลาพร อึ้งอ่อน บ้านเลขที่ 117
- (2) อุ๋นายกิตติพงษ์ หมายต่อกลาง บ้านเลขที่ 201

สำหรับลูกค้าจะเข้ามาเรื่อย ๆ จะเปิดเวลาทำการประมาณ 09.00 – 19.00 น. บางครั้งอาจจะเปิดถึงเวลา 22.00 น.

3. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน
ไม่มีในหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ
4. โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน
ไม่มีโรงงานในหมู่บ้าน
5. โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครู / จำนวนนักเรียน)
โรงเรียนในหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อนั้นมี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนประสารวิทยาเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาตั้งอยู่เลขที่ 162/5 หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ผู้อำนวยการคนปัจจุบันคือนางจินตนา ถวิตรังสีมา มีครู/อาจารย์ทั้งสิ้น 66 คน ทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 1300 กว่าคน มีอาคารเรียน 3 อาคาร อาคารเอนกประสงค์ 1 อาคาร และอาคารที่กำลังสร้างอีก 1 อาคาร
6. โรคที่เจ็บป่วย
 - (1) โรคไข้เลือดออก
 - (2) โรคท้องร่วง
 - (3) โรคเกี่ยวกับฟัน
7. สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย
 - (1) ศูนย์สาธารณสุขหมู่บ้าน ตั้งอยู่เลขที่ 164/2 หมู่ที่ 14 ตำบลสีคิ้วอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
 - (2) โรงพยาบาลสีคิ้ว
 - (3) โรงพยาบาลมหาราช

2.4 ด้านวัฒนธรรมประเพณี

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ

ชาวบ้านศาลเจ้าพ่อ ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ การนับถือศาสนาของชาวบ้านจะมีลักษณะเป็นแบบศาสนาสืบทอด คือ นับถือกันตามบรรพบุรุษ วัดจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้านในเรื่องพิธีกรรมเป็นส่วนใหญ่ สำหรับความเชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษ เชื่อว่านรกสวรรค์ มีจริง วัดและศาสนาจึงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชาวบ้านศาลเจ้าพ่อ

บ้านศาลเจ้าพ่อไม่มีวัด แต่จะไปทำบุญที่วัดเกาะสีคิ้ว หมู่ที่ 2 ตำบลสีคิ้ว ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศใต้ของบ้านศาลเจ้าพ่อ ซึ่งห่างจากบ้านศาลเจ้าพ่อ ประมาณ 0.5 กิโลเมตร เป็นวัดที่ใช้ร่วมกันกับบ้านใต้และบ้านอื่น ๆ พระที่วัดเกาะสีคิ้ว มีอยู่ทั้งหมด 6 รูป และมีภาษาพื้นบ้านคือ ภาษาขวน

ชาวบ้านศาลเจ้าพ่อ มีประเพณีที่สมาชิกภายในหมู่บ้านได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งชาวบ้านให้ความสำคัญต่อคุณค่าของงานบุญประเพณี ไม่เปลี่ยนแปลงสำหรับงานประเพณีที่สำคัญมีดังนี้

(1) เดือนสาม หรือ เดือนกุมภาพันธ์ มีประเพณีที่เรียกว่า “บุญเผาเสก” หรือ “บุญมหาชาติ” ซึ่งเป็นงานที่ใหญ่มีการประดับวัดด้วยก้านกล้วย ต้นอ้อย ตกแต่งให้เหมือนเป็นป่าชาวบ้าน จะพากันไปทำบุญที่วัดอย่างพร้อมเพรียงกัน ซึ่งมีความเชื่อกันว่าการทำงานบุญในวันนี้จะทำให้ได้พบกับพระศรีอริยเจ้าในชาติหน้า และจะมีกเดินขบวนซึ่งจะเรียกกันว่า “แห่กระรอน” ซึ่งจะเดินเรียรายเงินไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อนำเงินไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อนำเงินไปบูรณวัด ซึ่งถือได้ว่าเป็นงานบุญที่ชาวบ้านมีความสุขสนุกสนานรำเริง

(2) เดือนห้า หรือเดือนเมษายน มีประเพณีสงกรานต์ หรือปีใหม่ของชาวไทย มีการรดน้ำ คำหัวผู้เฒ่าผู้แก่ เป็นการขอพรปีใหม่ และเป็นสิริมงคลกับตัวเอง การทรงน้ำพระทำอาหารคาวหวานไปทำบุญที่วัด มีการสาดน้ำกันระหว่างคนภายในหมู่บ้าน และคนจากที่อื่น ซึ่งทำให้ชาวบ้านมีความสุขสนุกสนานรำเริง

(3) เดือนแปด หรือ เดือนกรกฎาคม ทำบุญเข้าพรรษา ชาวบ้านจะทำบุญโดยการถวายเทียนเข้าพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน และเครื่องอุปบริหารที่จำเป็นเพื่อใช้ระหว่างจำพรรษา 3 เดือน และชาวบ้านยังให้ลูกหลานที่อยู่ในช่วงเป็นหนุ่มบวชในช่วงนี้ด้วย

(4) เดือนสิบเอ็ด หรือ เดือนตุลาคม ทำบุญออกพรรษา ชาวบ้านจะทำบุญโดยมีการทอดผ้าป่า และกฐินเข้าวัด เพื่อสร้างบุญกุศล จะได้พบพระศรีอริยเจ้าในชาติหน้าเพื่อนำเงินไปบูรณะวัด ที่สึกหรอลงไป

ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (เช่น ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้ หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททาง เศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ เป็นต้น)

5. ความเชื่อด้านต่าง ๆ (ศาลปู่ตา)

ชาวบ้านบ้านศาลเจ้าพ่อ ทั้งหมดนับถือศาลเจ้าพ่อพระยาตีเจียวและศาลเจ้าแม่ทองเขียว ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านศาลเจ้าพ่อ ชาวบ้านจะจัดพิธีกรรมเพื่อเป็นการสักการะแก่เจ้าพ่อในเดือนสี่หรือเดือนมีนาคมของทุกปี จะมีการแห่เจ้าพ่อไปรอบ ๆ อำเภอสิคิ้ว ในบางปีอาจจะมีการแห่สิงโตคู่ในตอนกลางคืนก็จะมีมหรสพของจีนเรียกกันว่า “จิว” และยังมีการก่อพระทรายกลางบ้านเพื่อเป็นสิริมงคลกับตัวเอง

2.5 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. จำนวนและสภาพของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, หอกระจายข่าว, ศาลาประชาคม, ไปรษณีย์ ฯลฯ

1.1 ถนน

บ้านศาลเจ้าพ่อมีถนนหลายสายซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานเทศบาลจากถนนลูกรังกลายเป็นถนนคอนกรีตถนนที่ได้รับการสร้างและปรับปรุงแล้วได้แก่

- (1) ถนนรัตนจิตร
- (2) ถนนสุขาภิบาล 1 และสุขาภิบาล 2
- (3) ถนนเพชรรัตน์
- (4) ถนนเอกราช 1 และเอกราช 2

1.2 ไฟฟ้า

ไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ เมื่อ พ.ศ. 2526 ปัจจุบันบ้านศาลเจ้าพ่อมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน โดยมีใช้ไฟฟ้าในแต่ละครัวเรือนมีดังต่อไปนี้

(1) ตู้เย็น	225	เครื่อง
(2) พัดลม	260	เครื่อง
(3) เครื่องปรับอากาศ	30	ครัวเรือน
(4) หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	260	เครื่อง
(5) ทีวีสี	225	เครื่อง
(6) ทีวีขาวดำ	-	เครื่อง
(7) โทรศัพท์	198	เครื่อง

(8) หอกระจายข่าว 1 แห่ง

รวมเครื่องใช้ไฟฟ้า 1198 เครื่อง หอกระจายข่าว 1 แห่ง

1.3 ประปาหมู่บ้าน

ในหมู่บ้านนี้มีระบบประปาหมู่บ้าน 1 แห่ง มีครัวเรือนที่ใช้น้ำจากระบบประปาปีตลอดปี จำนวน 225 ครัวเรือน ซึ่งประปาหมู่บ้านแห่งนี้ได้ก่อตั้งขึ้น เมื่อ ปี พ.ศ. 2530

1.4 โทรศัพท์สาธารณะ

ในหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ มีตู้สาธารณะ 1 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ที่สถานีรถไฟส่วนใหญ่จะมีแต่วิทยุที่ขอมมาใช้โทรศัพท์มากที่สุด ส่วนมากจะโทรศัพท์ตอนเย็นและ เสาร์ - อาทิตย์ เนื่องจากภายในหมู่บ้านจะมีโทรศัพท์ใช้กันเกือบทุกครัวเรือนจึงไม่ค่อยได้ใช้บริการตู้โทรศัพท์สาธารณะเท่าไรนัก

1.5 หอกระจายข่าว

หอกระจายข่าวบ้านศาลเจ้าพ่อ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2527 โดยได้รับการสนับสนุนจากทางอำเภอ ตั้งอยู่บริเวณบ้านผู้ใหญ่บ้าน ใช้ประโยชน์ในการประกาศข่าวคราวภายในหมู่บ้าน

1.6 ศาลาประชาคม

ศาลาประชาคมบ้านศาลเจ้าพ่อนั้นคือบ้านของผู้ใหญ่บ้านตั้งอยู่เลขที่ 164/2 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว

2. จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ สภาพที่ดิน ฯลฯ ที่เป็นสาธารณประโยชน์

2.1 ป่าไม้และพื้นที่สาธารณะ

บ้านศาลเจ้าพ่อ ไม่มีป่าไม้

2.2 แหล่งน้ำ แยกออกเป็นดังนี้

(1) ประเภทน้ำคั้นน้ำใช้

ในหมู่บ้านมีระบบประปาหมู่บ้าน 1 แห่ง มีครัวเรือนที่ใช้น้ำจากระบบน้ำประปาปีตลอดปี จำนวน 225 ครัวเรือน

(2) น้ำเพื่อการเกษตร

บ้านศาลเจ้าพ่อมีคลองสามหงส์ไหลผ่านสามารถใช้ในการเกษตรได้ตลอด

ปี

(3) แหล่งน้ำใต้ดิน

บ้านศาลเจ้าพ่อ ไม่มีแหล่งน้ำใต้ดิน

2.3 สภาพที่ดิน ของบ้านศาลเจ้าพ่อ มีดังนี้

สภาพที่ดินของบ้านศาลเจ้าพ่อนั้นมีลักษณะเป็นดินเหนียวไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก และอีกทั้งชุมชนมาตั้งที่อยู่อาศัยที่หนาแน่นมากจึงไม่มีที่ว่างพอเหมาะสำหรับการเพาะปลูก

การเมืองการปกครอง

บ้านศาลเจ้าพ่อ มีผู้ใหญ่บ้าน คือ นายชูชาติ ประสงค์ ซึ่งได้รับคัดเลือกขึ้นเป็นผู้ใหญ่บ้านตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เข้ามาดำรงตำแหน่ง เมื่อปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านมาตลอดที่ก่อตั้งหมู่บ้านมา

นายชูชาติ ประสงค์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านศาลเจ้าพ่อ เดิมเป็นคนบ้านไค้ ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยใจคอที่ซื่อสัตย์ มีคุณธรรมมีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ชอบดูแลเอาใจใส่เพื่อนบ้านเป็นอย่างดี ในปี พ.ศ. 2500 นายชูชาติได้สมรสกับ นางเอี่ยมพร และมีบุตรด้วยกันทั้งหมด 3 คน คือ

- (1) นายมงคล ประสงค์
- (2) นายมนตรี ประสงค์
- (3) นางปาริชาติ ประสงค์

นายชูชาติ ประสงค์ได้รับความศรัทธาจากชาวบ้าน จึงได้รับเลือกตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้านบ้านศาลเจ้าพ่อเมื่อปี พ.ศ. 2526 จากการได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้ ทำให้เข้าได้เข้าไปมีบทบาทมากมายในหมู่บ้าน โดยได้เป็นประธานอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.) เนื่องจากความมีมนุษยสัมพันธ์ของนายชูชาติ ประสงค์ และความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์เขาสามารถสร้างศรัทธากับชาวบ้านพร้อมกับเชื่อมโยงและประสานงานกับส่วนราชการระดับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2. กลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน (จำนวนสมาชิก , ทุนของกลุ่ม , กิจกรรมกลุ่ม ปีที่ก่อตั้ง

กลุ่มกิจกรรมบ้านศาลเจ้าพ่อ มีหลาย 1 กลุ่ม

2.1. กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.)

ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 มีสมาชิกก่อตั้งจำนวน 55 คน มีคณะกรรมการทั้งสิ้น 11 คนได้แก่

1. นายชูชาติ ประสงค์	ประธานอสม.
2. นางเอี่ยมพร ประสงค์	รองประธาน
3. นางอารีย์ ลอยจันทิก	
4. นางศรีภิญโญ คอนท้วม	

5. นางมัณฑนา ยะสุคำ
6. นางสาวทรง แดงจันทิก
7. นางสาวลาพร อึ้งอ่อน
8. นายณรงค์ อ่อนวรรณ
9. นางจารุวรรณ วิจิตรกลาง
10. นายเฉลิมชัย ชายสืบสกุล
11. นางสาวอารีรัตน์ เจือจันทิก

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านต่าง ๆ

3.1 ด้านการแพทย์แผนไทย

(1) นางศรีนวล ยารังษี อายุ 48 ปี เชี่ยวชาญด้าน การนวดแผนโบราณ มีประสบการณ์การนวด 20 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่ 347/5 หมู่ 14 บ้านศาลเจ้าพ่อ ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3.2 ด้านโภชนาการ

(1) นายศรีภิญโญ คอนหุ้ม อายุ 53 ปี เชี่ยวชาญด้าน การปรุงยาสมุนไพรเพื่อจำหน่ายปัจจุบันเปิดร้านขายยาสมุนไพรอยู่ที่หมู่ที่ 16 ชื่อร้านว่า ร้านโกมินทร์มีประสบการณ์มาแล้ว 25 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้

บ้านเลขที่ 117 หมู่ที่ 14 บ้านศาลเจ้าพ่อ ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัด นครราชสีมา

4. โครงการของรัฐบาล

(1) โครงการ ก่อสร้างถนนสายรินจิตร

โดยหน่วยงานเทศบาลตำบลสีคิ้ว

เริ่มโครงการเมื่อพ.ศ. 2540

ผลการดำเนินการสำเร็จเมื่อปีพ.ศ. 2540

(2) โครงการ ก่อสร้างถนนสายสุขาภิบาลและสายสุขาภิบาล 2

โดยหน่วยงาน เทศบาลตำบลสีคิ้ว

เข้ามา พ.ศ. 2544

เข้ามา พ.ศ. 2541

ผลการดำเนินการ สำเร็จปี 2541

(1) โครงการก่อสร้างถนนสายเพชรรัตน์ 5

โดยหน่วยงานเทศบาลตำบลสีคิ้ว

เข้ามา พ.ศ. 2542

ผลการดำเนินการ สำเร็จปี 2542

โครงการของภาคเอกชน

ไม่มีเข้ามาพัฒนาช่วยเหลือชาวบ้าน

1. อาชีพหลักของชาวบ้าน

- (1) อาชีพค้าขาย
- (2) อาชีพรับราชการ
- (3) อาชีพรับจ้างทั่วไป

2. อาชีพรอง คือ

1.2.1 อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่

- (1) วัว
- (2) ไก่
- (3) ปลา
- (4) เป็ด

1.2.2 อาชีพบริการ ได้แก่

- (1) เสริมสวย
- (2) ซ่อมรถจักรยานยนต์

3. ปัญหาอุปสรรค ในการประกอบอาชีพ

- 1.1 การค้าขายของไม่แน่นอนบางวันขายดีบางวันก็ขายไม่ดี
- 1.2 อาชีพรับจ้างก็มีการจ้างงานน้อยลง

1.3 อาชีพเลี้ยงสัตว์ต้องใช้ความอดทนสูงเพราะต้องใช้เวลานานในการเลี้ยงจึงจะเห็นทุนเห็นกำไรและนอกจากนี้ต้นทุนในการซื้ออาหารสัตว์ก็จะต้องมีเพิ่มมากขึ้นด้วย

3. ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

- (1) ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
- (2) ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
- (3) หนี้สินธนาคารของผู้กู้
- (4) หนี้นายทุนนอกระบบของผู้กู้
- (5) อาชีพหลักของผู้กู้
- (6) รายได้ของครอบครัว
- (7) ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A (หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้)

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

(1) นโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านพบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลพอสมควร เพราะได้มีการประชาสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ได้ข้อมูลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์

(2) เงิน 1 ล้านบาท คือเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้านเพื่อประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้ดีขึ้น

(3) คณะกรรมการหมู่บ้าน คือตัวแทนที่ชาวบ้านตั้งขึ้นเพื่อบริหารงานการจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยมี

(4) เงินที่ผู้กู้ชำระคืน คือเงินที่สมาชิกกองทุนกู้ยืมไปเพื่อ ประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ แล้วเกิดดอกผลนำมาชำระคืนเมื่อถึงกำหนดเวลาคืนเงิน

(5) ผู้สมัครขอกู้ คือประชาชนในหมู่บ้านที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแล้วเขียนคำร้องขอสมัคร เพื่อขอกู้เงินกองทุน

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

(1) กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ พบว่าก่อนที่กองทุนหมู่บ้านจะปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกจะต้องดูผู้กู้ว่ามีคุณสมบัติตรงกับระเบียบกองทุนที่กำหนดไว้หรือไม่ และพิจารณาเรื่องการเงินโครงการเพื่อขอเงินของผู้กู้ซึ่งคณะกรรมการกองทุนจะเป็นผู้พิจารณาเพื่อปล่อยเงินกู้ และจะได้ผู้กู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนด โดยคณะกรรมการร่วมกันสรรหาบุคคลด้วยความยุติธรรม แต่ส่วนใหญ่จำนวนผู้ขอกู้ได้จะเป็นเครือข่ายของตนเอง จำนวนเงินที่กู้ได้ไม่เท่ากัน วิธีการคัดเลือกโครงการยังไม่ชัดเจนอาจเกิดข้อกล่าวหาได้

(2) กระบวนการทำบัญชีของกองทุน พบว่าคณะกรรมการมีการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เรียบง่ายสามารถเข้าใจได้ดี สมาชิกสามารถเข้าใจง่ายเมื่อได้ดูวิธีการทำบัญชี เป็นหลักฐานในการจ่ายเงินให้กับสมาชิกสามารถตรวจสอบได้ การทำบัญชีต้องมีความรัดกุม ผู้รับหน้าที่ทำบัญชีต้องสามารถอธิบายที่มาที่ไปของเงินได้

(3) การแนะนำวิธีทำธุรกิจของผู้กู้ ในหมู่บ้านนั้นมีหลายประเภทส่วนแล้วชาวบ้านจะทำโดยอาศัยความรู้เดิมเป็นฐานที่ได้อยู่แล้ว ทำกันเป็นครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่ำ การทำธุรกิจของชาวบ้านจะเหมือนๆ กันทำให้ราคาตกต่ำเพราะของมีปริมาณมาก ฝีมือยังไม่ดีเท่าคู่แข่ง

(4) การช่วยหาตลาด ผู้ประกอบธุรกิจจะมีตลาดในแต่ละชุมชนนั้นๆ ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักแก่บุคคลภายนอกมากยิ่งขึ้น ขายสินค้าได้ดีขึ้นแต่มีข้อเสียคือบุคคลไม่เชื่อถือในฝีมือ

(5) การรับชำระหนี้ ทุกคนที่กู้เงินจะนำเงินมาส่งคืนที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทำให้ทราบว่า มีใครที่ยังไม่ได้นำเงินมาส่งคืน แต่จะล่าช้าเพราะจะต้องรอผู้กู้นำเงินมาชำระคืนและไม่ปลอดภัยเนื่องจากถือเงินไว้มาก

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

(1) จำนวนเงินของผู้ให้กู้ พบว่ากองทุนหมู่บ้านได้อนุมัติเงินกู้ให้กับผู้กู้ทั้งหมดจำนวน 75 ราย เป็นเงินครบทั้ง 1,000,000 บาทแล้ว และมีการส่งคืนเงินกู้เป็นรายเดือนเป็นส่วนมากเงินจะมีการหมุนเวียนอยู่ในกองทุนให้กับผู้กู้รายอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้กู้ การอนุมัติเงินกู้ให้กับผู้กู้ทั้ง 75 ราย เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับผู้กู้ทำให้เงิน 1 ล้านบาทที่ได้ปล่อยกู้ไปเป็นการหมุนเวียนในหมู่บ้านและเกิดรายได้กับกองทุนมีดอกเบี๋ยจากการกู้ยืมกลับมาเป็นทุนสะสมของกองทุน ทำให้กองทุนเข้มแข็งและเป็นการขยายเงินกองทุนอีกทางหนึ่งด้วย จากการมีผู้กู้ในจำนวน 75 รายนั้นและได้รับอนุมัติทุกราย แต่ลักษณะการประกอบกิจการของผู้กู้ไม่สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของการขอกู้ตามโครงการได้จริงทุกราย เนื่องจากเมื่อผู้กู้ไปแล้วพบว่าจำนวนเงินไม่เพียงพอต่อการทำกิจการจึงต้องเปลี่ยนไปดำเนินกิจการอย่างอื่นทำให้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(2) ยอดเงินให้กู้ สำหรับกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่ออินัน ได้อนุมัติเงินกู้ 75 ราย โดยจะอนุมัติเงินให้กู้ทุกเดือน ปล่อยกู้มาแล้ว 7 ครั้ง เป็นเงินครบทั้ง 1,000,000 บาทที่ได้รับมาแล้วปัจจุบันเงินด้านยังเหลืออยู่ 244,000.28 บาท

(3) กองทุนสะสม พบว่ามีสมาชิกที่กู้ได้จำนวน 75 ราย และกองทุนหมู่บ้านมีทุนสะสมของหมู่บ้านทั้งสิ้น 258,349.95 บาท จากการที่สมาชิกส่งเสริมออมทรัพย์เป็นประจำทุกเดือน และจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้กู้พบว่า ผู้กู้นำเงินที่กู้ไปดำเนินกิจการตามปกติและนำไปขยายกิจการของตนเอง

(4) ผลกระทบทางอ้อม พบว่าการทำงานของคณะกรรมการมีความร่วมมือกันดีมีความสามัคคีกัน ในหมู่คณะทำให้กองทุนมีศักยภาพและเข้มแข็งพอสมควรภายในท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้มีพอสมควร การสร้างเครื่องมือทางการตลาดของผู้กู้ยังเป็นไปไม่ได้เนื่องจากไม่มีการรวมกลุ่ม ในการทำกิจกรรมของผู้กู้แต่ละระบบเศรษฐกิจในหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ดี มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ จปฐ. คือประมาณ 50,000 บาท/ปี ค่อนข้างครบถ้วน ถือว่ากลุ่มผู้กู้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

2.2 หน่วยระบบ B คือหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

(1) ประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมของผู้กู้พบว่า ผู้ส่วนใหญ่ที่กู้เงินไปประกอบกิจกรรมล้วนแต่มีประสพการณ์ในการดำเนินกิจการของตนเองเป็นอย่างดี เช่น การทำการค้าขาย ขยายกิจการร้านเสริมสวย เลี้ยงสัตว์ ผู้กู้จะเตรียมสถานที่ที่มีการคัดเลือกวัตถุดิบให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การดำเนินกิจการของผู้กู้ถึงแม้จะมีประสพการณ์เกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ อยู่แล้วแต่ยังไม่สามารถทำให้ผู้ประกอบอาชีพได้อย่างถูกวิธียังขาดการปรับปรุงกิจการบางอย่าง เช่น การตลาด การส่งเสริมแนะนำอาชีพที่เหมาะสมกับพื้นที่และตลาดเป็นต้น

2.13.3 ผลกระทบทางอ้อม

(1) กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง พบว่าการทำงานของคณะกรรมการมีความร่วมมือกันดีมีความสามัคคีกัน ในหมู่คณะทำให้กองทุนมีศักยภาพและเข้มแข็งพอสมควรภายในท้องถิ่น

(2) ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้ มีเครือข่ายการเรียนรู้มีพอสมควรคือมีหน่วยงานของรัฐมาแนะนำข้อมูลให้กับชาวบ้านบ้านศาลเจ้าพ่อเดือนละ 1 ครั้ง

(3) ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด การสร้างเครื่องมือทางการตลาดของผู้กู้ยังเป็นไปไม่ได้เนื่องจากไม่มีการรวมกลุ่ม

(4) ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ ในการทำกิจกรรมของผู้กู้แต่ละระบบ เศรษฐกิจในหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ดี มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ จปฐ. คือประมาณ 50,000 บาท/ปี ล้อครอบครัว ถือว่ากลุ่มผู้กู้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

(1) จำนวนเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มผู้กู้ที่ได้รับเงินมาแล้วนำไปประกอบกิจการต่างๆ ตามโครงการของผู้กู้ เช่น ซื้อของเข้าร้านเพิ่ม ซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการค้าขาย หรือไปซื้อพันธุ์สัตว์ที่ต้องการจะเลี้ยงแต่ไม่มีเงินทุนสะสมของตนเองหรือมีแต่น้อยมากทำให้ต้องรอเงินกู้เพียงอย่างเดียวเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ และเงินที่ให้กู้ตามระเบียบรายละเอียดไม่เกิน 20,000 บาท ถ้าเกินก็ต้องพิจารณากันยุ่งทำให้กลุ่มผู้กู้มีเงินจากการกู้ไม่พอในการลงทุนประกอบอาชีพ

(2) สถานที่และวัตถุดิบ ในการประกอบกิจการของผู้กู้พบว่ากลุ่มผู้กู้มีสถานที่ในการประกอบอาชีพทุกรายแต่วัตถุดิบในการดำเนินงานต้องซื้อทุกชนิดทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ส่วนผู้กู้ด้านการค้าขายร้อยละ 20 ไม่มีพื้นที่ในการประกอบกิจการต้องเช่าพื้นที่ในการทำการค้าขาย ร้อยละ 70 ใช้วิธีการเช่า และร้อยละ 10 มีพื้นที่ทำการค้าขายเป็นของตนเอง

(3) เทคนิคการทำงาน พบว่ากลุ่มผู้กู้เงินของกองทุนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการทุกรายแต่ขาดเทคนิควิธีการทำงาน และต้องการคำแนะนำเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกมาก

(4) กำลังทำงาน สำหรับอาชีพค้าขายนั้นส่วนใหญ่จะเป็นกิจการเจ้าของคนเดียวทำคนเดียวทุกอย่างไม่มีการจ้างงาน

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยงานระบบ B พบว่า

(1) การทำกิจการอย่างถูกวิธี เช่น นำเงินที่ได้จากการกู้ไปดำเนินการอย่างจริง ๆ ไม่นำเงินที่ได้ไปกระทำกรอย่างอื่น

(2) การหาตลาดที่ดี ของผู้กู้เนื่องจากผู้กู้แต่ละรายมีการประกอบอาชีพที่ต่างกันส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพค้าขาย การหาตลาดก็จะเป็นลักษณะของตลาดเดิม ๆ ซึ่งมีการซื้อขายกันอยู่ก่อนแล้ว การหาวัตถุดิบที่ดี แต่ราคาในการซื้อต้องแพงตามค่าของวัตถุดิบด้วย

(3) การหาวัตถุดิบที่ดี เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพทุกรายต้องการมากที่สุดเพราะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้อินค้าได้ราคาตามความต้องการของตนเอง การหาวัตถุดิบที่ดี แต่ราคาในการซื้อต้องแพงตามค่าของวัตถุดิบด้วย

(4) การทำบัญชี โดยทั่วไปผู้กู้เงินจะไม่ค่อยทำบัญชีรายรับรายจ่ายถึงแม้จะทำก็ทำในรูปแบบง่ายๆ ไม่ยุ่งยากทำตามความรู้ความเข้าใจของตนเอง บางครั้งการทำบัญชีแบบชาวบ้านนั้นจะลงข้อมูลที่ไม่ค่อยละเอียดเท่าที่ควรนักเพราะว่ารายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ นั้นจะไม่ค่อยลงกันทำให้ข้อมูลอาจผิดพลาดได้ง่าย

(5) การวิเคราะห์ประเมิน จะเห็นได้ว่าการประเมินกระบวนการของระบบ B นั้น มีวิธีดำเนินงานของตนเอง โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วในการประกอบอาชีพแต่อาจอาศัยเทคโนโลยีบางอย่างในการทำกิจกรรมซึ่งได้ช่วยส่งเสริมให้มีผลผลิตและความรวดเร็วในการผลิตสินค้ามากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อครอบครัวและเศรษฐกิจของชุมชนในอนาคต

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B

(1) รายได้เป็นเงิน จะเป็นในเรื่องของรายได้ของผู้ประกอบกิจการซึ่งรายได้ส่วนใหญ่จะได้เป็นรายวันหรือรายเดือน ซึ่งรายได้แต่ละเดือนหรือแต่ละวันจะขึ้นอยู่กับกำลังการซื้อของผู้บริโภคว่ามีมากน้อยเพียงใด แต่จะอยู่ในช่วง 50,000-100,000บาท /ปี

(2) ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ ส่วนใหญ่ผู้กู้เงินของบ้านศาลเจ้าพ่อจะได้ผลตอบแทนเป็นในรูปแบบของค่าจ้าง ค่าตอบแทนมากกว่าสิ่งของ

(3) ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผู้กู้ได้ขยายกิจการ ในจำนวนผู้กู้ทั้ง 75 รายนั้น ส่วนมากผู้กู้จะนำเงินกู้ไปเพิ่มทุนในการผลิตมากกว่าการขยายกิจการเพราะเนื่องจากวงเงินที่ให้ผู้น้อย

(4) ผลที่เป็นความพอใจ พบว่าผู้กู้พอใจที่ได้เงิน ไปเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ

(5) ผลการดำเนินงาน พบว่ากลุ่มผู้กู้ไม่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ยังไม่มีหรือนำภูมิปัญญาในท้องถิ่น ของตนเองมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพขาดความเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจแบบพอเพียงต้องการผลกำไรมากโดยไม่คำนึงถึงต้นทุนที่สูงตามไปด้วย เป็นผลทำให้กิจการของตนเองไม่สามารถคงอยู่ได้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำและจากการสัมภาษณ์ประชาชนในหมู่บ้านพบว่าไม่มีการกลับคืนถิ่นของประชากร กลุ่มคนที่ทำงานอยู่ต่างถิ่นเมื่อกลับมาผู้เงินแล้วก็กลับไปดำเนินกิจการที่เดิม

ตอนที่ 3 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

3.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ พบว่า

(1) เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

บรรลุเป้าหมายมากเพียงใด

จากการประเมินพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้กู้เงินกองทุนไปเพื่อพัฒนาอาชีพ และเป็นเงินทุนในการทำกิจการ เกิดการหมุนเวียนรายได้ การจ้างงาน มีดอกผลแล้ว นำเงินมาชำระคืนให้กับกองทุน ทำให้เงินกองทุนเพิ่มขึ้น และนำเงินมาปันผลคืนแก่สมาชิก ผู้กู้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินกิจการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาในการดำเนินกิจการด้วยตนเอง เพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง ทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านราษฎรในหมู่บ้านรวมทั้งผู้นำของหมู่บ้านให้ความสนใจนโยบายของรัฐบาลและมีความต้องการอยากให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นเพราะในหมู่บ้านก็ได้มีกลุ่มองค์กรอยู่ก่อนแล้วจึง ประสานความร่วมมือกันทั้งกำนัน และพัฒนาการอำเภอรวมถึงศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนได้มาให้ความรู้และคำแนะนำในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน การวางระบบ โครงสร้างของกองทุนในการจัดการบริหาร มีการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการครบทั้ง 15 คน มีการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการและมีการประชุมคณะกรรมการเป็นประจำ การเปิดรับสมาชิก การจัดทำบัญชี และการให้เงินกู้ตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน มีการจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุนอย่างยุติธรรม การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองพบว่า ประชาชนในหมู่บ้านมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองโดยใช้เศรษฐกิจแบบพอเพียง และได้ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในการประกอบอาชีพ ให้กับครอบครัวและชุมชน การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจพบว่าคณะกรรมการมีการชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนว่าเป็นของสมาชิกทุกคน ให้ช่วยกันรักษาสามารถจัดการบริหารกันเองได้ ส่วนกลุ่มผู้กู้ยังขาดแนวความคิดในการประกอบอาชีพ ยังหวังผลกำไรที่เป็นจำนวนมากโดยมิได้คำนึงถึงการผลิตเพื่อการบริโภคและขาดตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนทำให้การประกอบอาชีพไม่สามารถคงอยู่ได้ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ และยังมีบางส่วนยังคงเป็นทาสเงินกู้ยืมอยู่เนื่องจากมีระบบการกู้ที่ง่ายกว่า การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่าภายในหมู่บ้านยังมีสภาพแวดล้อมที่ดี เหมาะแก่การทำการเกษตรจำนวนของประชากรเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของหมู่บ้านมีกลุ่มต่าง ๆ ตั้งขึ้นก่อนแล้ว ภายในหมู่บ้านไม่มีโรงเรียนและวัด แต่ก็สามารถเดินทางไปเรียนได้โดยสะดวกกลุ่มผู้กู้เงินกองทุน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามฤดูกาล

(2) เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง

2.1 ปัจจัยด้านบวก

- (1) การมีกลุ่มองค์กรต่าง ๆ อยู่ก่อนแล้ว
- (2) มีเงินทุนสะสมของหมู่บ้าน
- (3) การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนของสมาชิกในหมู่บ้าน

2.2 ปัจจัยด้านลบ

- (1) การทำงานของคณะกรรมการบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (2) สมาชิกบางส่วนไม่พอใจการตัดสินใจ

(3) เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับประเทศ พบว่าในหมู่บ้านมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น ตำบลและประเทศ

(4) เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กำหนด

ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ โดยการสุ่ม 67 ครัว
เรือน ใน 225 ครัวเรือน

ตารางที่ 4-4 แสดงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนศาลเจ้าพ่อ หมู่ที่ 14

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ชี้วัด
1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	() มาก (✓) ปานกลาง () น้อย
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	(✓) มาก () ปานกลาง () น้อย
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี	() มาก (✓) ปานกลาง () น้อย
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	() มาก (✓) ปานกลาง () น้อย
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม	(✓) ใช้ จำนวนครั้ง 12 ครั้ง ต่อ 1 ปี () ไม่ใช่
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้	จากปีก่อนมี.....225...ครอบครัว (✓) เพิ่มขึ้นเป็น.....240.....ครอบครัว () ลดลงเหลือ.....ครอบครัว () เท่าเดิม
7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน	จากปีก่อนมี.....225.....ครอบครัว (✓) เพิ่มขึ้นเป็น.....240.....ครอบครัว () ลดลงเหลือ.....ครอบครัว () เท่าเดิม
8. ในชุมชนมีการรวมตัวกลุ่มองค์กรประชาชน	จากปีก่อนมี.....1.....กลุ่ม () เพิ่มขึ้นเป็น.....กลุ่ม () ลดลงเหลือ.....กลุ่ม (/) เท่าเดิม
9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา	() มาก (✓) ปานกลาง () น้อย
10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก ศตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	จากปีก่อนมี.....5.....คน () เพิ่มขึ้นเป็น.....คน () ลดลงเหลือ.....คน (✓) เท่าเดิม
11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม	(✓) ใช่ () ไม่ใช่ () ไม่แน่ใจ
12. ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน	(✓) ใช่ () ไม่ใช่

จากตาราง ความเข้มแข็ง ของชุมชนจะเห็นว่า

(1) ความสามัคคีในชุมชนมีความสามัคคีปานกลางซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 76 % ของการ
 สุ่มตัวอย่าง

(2) ความซื่อสัตย์ สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์มาก ซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 56 %
 ของการสุ่มตัวอย่าง

(3) ยกย่องคนทำดี จะเห็นได้ว่าชุมชนมีการยกย่องคนทำดีปานกลางคิดเป็นร้อยละได้
 80 %และปานกลางคิดเป็นร้อยละได้ 20 จากการสุ่มตัวอย่าง

(4) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันปาน
 กลางซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 60 % ของการสุ่มตัวอย่าง

(5) สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละได้ 100 % คือ 12
 ครั้งต่อปี

(6) สมาชิกในชุมชนสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ มีจำนวนมากขึ้นจากการสำรวจครั้งแรก
 คือ จำนวน 225 ครอบครัว เป็น 240 ครอบครัว

(7) ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นอยู่กันพร้อมหน้ารักใคร่ป้องกัน มีจำนวน
 มากขึ้นจากการสำรวจในครั้งแรก คือ จำนวน 225 ครอบครัว เป็น 240 ครอบครัว

(8) ในชุมชนมีการรวมตัวกลุ่มองค์กรประชชน มีจำนวนเท่าเดิมคือ 1 กลุ่มจากการ
 สำรวจในครั้งแรก

(9) ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็น ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นกันปานกลาง
 เมื่อคิดเป็นร้อยละได้ 60 % ของการสุ่มตัวอย่าง

(10) ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา จำนวน 5 คน

(11) ในชุมชนมีผู้นำที่มีความยุติธรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 72 % ของการสุ่มตัวอย่าง

(12) ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52 % อยู่ใน
 ระดับปานกลาง

ซึ่งเมื่อดูจากตารางจะเห็นได้ว่าสมาชิกในชุมชนบ้านศาลเจ้าพ่อ มีความเข้มแข็งในระดับ
 ปานกลาง ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดีที่สามารถรวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการกันได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การติดตามประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ มีวัตถุประสงค์ของการประเมิน
ดังนี้

1. เพื่อการศึกษาการบรรลุเป้าหมายทั้ง 5 ข้อ ของกระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองบ้านศาลเจ้าพ่อ

1.1 เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุ
เป้าหมายมากเพียงใด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้
ลดรายจ่ายหรือ สวัสดิภาพของสมาชิก

(2) ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

(3) ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้
ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

(4) เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีสังคมมีภูมิคุ้มกัน

(5) ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้า
หมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง

1.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์ เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการ
เรียนรู้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับ
บุคคล

1.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชน พื้นที่เป้าหมายและเพื่อ
ทราบ ข้อมูลระดับความเข้มแข็งของบุคคล ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย
กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้และการเกิดความเชื่อมโยง
ระหว่างกันภายในหมู่บ้าน ตำบล

4. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในบ้านศาลเจ้าพ่อและ
ระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ผู้จัดทำสารนิพนธ์ดำเนินการประเมินโดยใช้ประยุกต์รูปแบบการประเมิน ชิพพ์ (CIPP) ของ “สตัฟเฟิลบีม” มาใช้ในการประเมินครั้งนี้ โดยกำหนดตัวชี้วัดขององค์ประกอบการประเมิน ด้านสภาวะแวดล้อม (Context – C) ด้านปัจจัย (Input – I) ด้านกระบวนการ (Process – PC) และ ด้านผลผลิต (Product – PD) ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับรายบุคคล กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลในบ้านศาลเจ้าพ่อประกอบด้วยคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทั้งที่ได้รับอนุมัติให้กู้และสมาชิกทั่วไป ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำอาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพตลอดจนข้าราชการ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดต่าง ๆ โดยใช้แบบรายงาน (ปร.) 1 –12 การสัมภาษณ์เพิ่มเติม การศึกษาเอกสาร และการจัดประชุมเวทีชาวบ้าน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติและไม่ใช้สถิติ การติดตามประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อได้ผลสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สรุป และอภิปราย

1.1 สภาพทั่วไปของบ้านศาลเจ้าพ่อ

หมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ หมู่ 14 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอสีคิ้ว

ปัจจุบัน “หมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ” มีประชากรทั้งหมด 861 คน แบ่งออกเป็น เพศชาย 405 คน และ เพศหญิง 456 คน รวมทั้งสิ้นมี 225 ครอบครัวย

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	จด	คลองสามหงส์
ทิศใต้	จด	ชุมชนวัดเกาะสีคิ้วและชุมชนบ้านตลาดใต้
ทิศตะวันออก	จด	คลองสามหงส์
ทิศตะวันตก	จด	ชุมชนบ้านสีคิ้ว

1.2 การบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อ ของกระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ

ข้อ 1 การมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย

การเกิดกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ เกิดจากความร่วมมือของคนใน ชุมชนหน่วยงานราชการ และบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือแนะนำให้เกิดกองทุนหมู่บ้าน ทำให้คนในชุมชนมีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนอีก

พบว่ากองทุนเงินล้านน่าจะคงมีอยู่ต่อไปเนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำและในการขอกู้ ผู้กู้สามารถดำเนินการได้ง่ายรวดเร็ว และได้จำนวนเงินพอเพียงกับที่ผู้กู้ขอกู้ ทำให้เกิดอาชีพเพื่อสร้างรายได้ มีการหมุนเวียนเงินในหมู่บ้าน ลดการเกิดหนี้ในระบบ และกองทุนได้กำไรจากการปล่อยเงินกู้มีเงินปันผลสำหรับสมาชิกรับมาเป็นผลให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ 2 ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ

การมีระบบการบริหารกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ มีการจัดสร้างองค์กรอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานถูกต้องมีระเบียบข้อบังคับของกองทุนชัดเจน ทางกองทุนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตนเองได้

พบว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ มีความรู้ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี เนื่องจากมีหน่วยงานทางราชการมาให้คำแนะนำอบรมในเรื่องการดำเนินงาน การทำบัญชี และการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 3 การมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อการแก้ปัญหาของตนเอง การสร้างศักยภาพของตนเองและการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง กองทุนหมู่บ้านเปิดให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ยังไม่ถึงกับการพึ่งพาตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกอยู่

พบว่าทางสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดกระบวนการเรียนรู้จากการดำเนินงานของธุรกิจ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีหน่วยงานทางราชการเข้าให้คำแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้เงิน ในการดำเนินงานและการแก้ปัญหาต่าง ๆ เกิดศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในหมู่บ้าน กระบวนการพึ่งพาตนเองที่เกิดขึ้นมาในหมู่บ้านนั้น สังเกตเห็นได้อย่างหนึ่งในเรื่องการทำบัญชีของหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการซึ่งไม่ได้มีความรู้ในการทำบัญชีมาก่อนเลยเมื่อไป

เข้ารับการอบรมจากทางอำเภอแล้วก็สามารถทำบัญชีให้กับหมู่บ้านได้แสดงให้เห็นถึงว่ามี การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับคำแนะนำอย่างเหมาะสมจากทางราชการและนักศึกษากองทุนที่รับผิดชอบภายในหมู่บ้าน

ข้อ 4 เศรษฐกิจได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกัน

การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม ในชุมชนเกิดการหมุนเวียนเงินในหมู่บ้านทำให้เศรษฐกิจในชุมชนได้รับการกระตุ้นสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจในชุมชนได้

พบว่าชุมชนมีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจเนื่องจากในหมู่บ้านมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทำให้สมาชิกในหมู่บ้านไม่ต้องไปทำงานที่อื่นสามารถสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับชุมชนของตนเองทำให้เศรษฐกิจในชุมชนมีการขยับตัวมากขึ้นกว่าเดิม

ข้อ 5 ประชาชนมีศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนมีความซื่อสัตย์ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งพียงกันและกัน

จากการศึกษาพบว่าวิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากินไม่สนใจใครเมื่อมีกองทุนหมู่บ้านเข้ามา มีบัณฑิตกองทุนเข้ามาจัดการประชาคมขึ้นภายในหมู่บ้านนั้น ทำให้สมาชิกได้มีโอกาสพบปะกันมากขึ้นทั้งในอาชีพเดียวกันและอาชีพอื่น ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอีกทั้งยังให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการประกอบอาชีพของตนเองและอุปสรรคในการประกอบอาชีพของคนที่ทำอยู่ เพื่อให้คนที่มีความคิดที่จะริเริ่มประกอบอาชีพได้มีแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป แต่ประเด็นหลักจริง ๆ ก็เพื่อให้สมาชิกได้มีความสามัคคี และร่วมมือ ร่วมใจกันและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชนได้อีกคนหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงว่าการมีกองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกได้แสดงศักยภาพของคนในหลายด้านเพื่อการมีชุมชนที่เข้มแข็งต่อไปในอนาคต

1.3 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ

อภิปราย

ปัจจัยด้านบวกส่วนใหญ่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และรวมตัวกันในการประกอบอาชีพ มีการระดมหุ้น ชาวบ้านมีความสามัคคีกันและมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารกองทุนให้กองทุนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานของทางราชการมาแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานอย่างต่อเนื่องให้กับสมาชิกเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยด้านลบนั้น ส่วนใหญ่จะมีหนี้สินกับเงินกู้ยืมนอกระบบมาก สมาชิกบางรายที่กู้เงินไปไม่เพียงพอกับการดำเนินกิจกรรมจึงไปกู้เงินเพิ่มจากนายทุนนอกระบบ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการขาดความรู้ ความชำนาญของคณะกรรมการในเรื่องต่าง ๆ เช่นเรื่องปัญหาทางด้านการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกองทุน และปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีแรกที่คณะกรรมการจะต้องสำรองออกไปก่อนซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับหลายกองทุนจากที่ได้มีการประชุมตามตำบลมาหลายหมู่บ้านก็พบว่าปัญหาเรื่องนี้จะมีแทบทุกกองทุนเลยทีเดียว คณะกรรมการบางรายถึงกับท้อและอยากลาออกจากกองทุนไปเลยก็มี

1.4 การสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้และทำให้เกิดการเชื่อมโยงภายในระหว่างหมู่บ้านและตำบล

สรุป

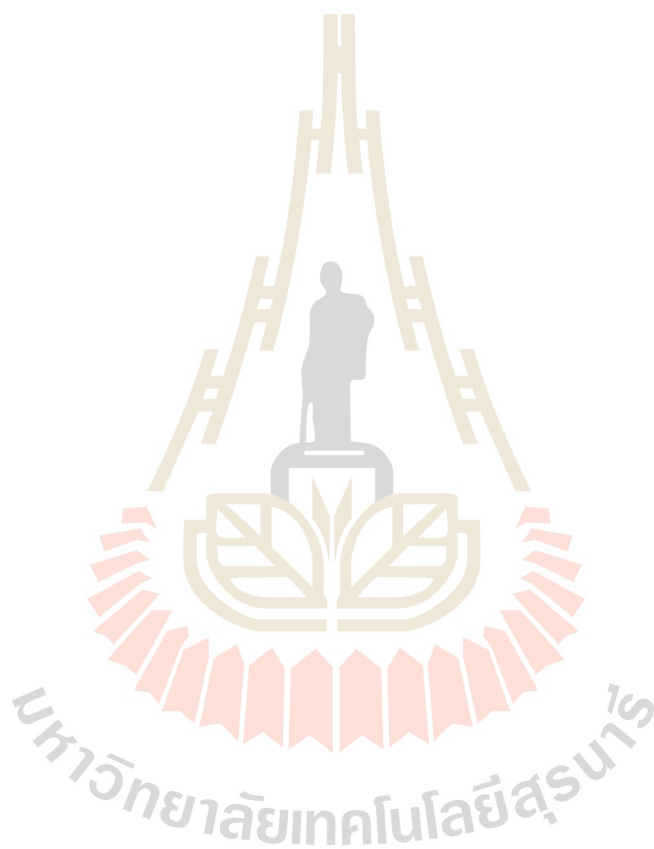
พบว่าสมาชิกผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรและการค้าขายยังมีการรวมกลุ่มเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการและยังมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

อภิปราย

การสร้างเครือข่ายองค์กรเรียนรู้มีการรวมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินโครงการ โดยสมาชิกเกิดความเข้าใจในการประกอบอาชีพในแต่ละด้านที่ตนเองมีประสบการณ์อยู่ มีการจัดเวทีประชุมตำบลหมู่บ้านและตำบล เพื่อให้สมาชิกนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนความรู้ และการแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไรบ้าง

1.5 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองแห่งชาติ

สรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
คณะกรรมการ 15 คน ในชุมชนมีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มี
กระบวนการสื่อสารหรือสื่อความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล รวมทั้งการอยู่ร่วมกัน
ในชุมชนอย่างมีสันติ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รักใคร่ปรองดองกัน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ระยะเวลาในการชำระเงินกู้ควรจะออกระเบียบให้เคร่งครัด เพื่อให้สมาชิกได้ตรงต่อเวลาในการส่งเงิน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 การให้กู้ต้องรวมกลุ่มกันเพื่อจะได้เกิดองค์กรใหม่ๆ และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมากยิ่งขึ้น

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 กองทุนหมู่บ้านต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำกองทุนอย่างน้อย สักคนหนึ่ง 1 คน หรือมากกว่านี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกที่มาติดต่องาน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อมูลต้องเรียกประชุม คณะกรรมการและสมาชิกทุกครั้ง

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการตลาดการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดให้กลุ่มผู้กู้ได้นำไปพัฒนากิจกรรมของตนเอง

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรมีการแนะนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ประกอบอาชีพให้กับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหรือกลุ่มสนใจทราบ

2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีบัณฑิตกองทุนเข้าไปในหมู่บ้าน (ชุมชนเมือง)

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 เพื่อสร้างศักยภาพและยกระดับการศึกษาของบัณฑิตให้มีทักษะในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 เพื่อสร้างรายได้ สร้างโอกาสสำหรับบัณฑิตว่างงาน 74,881 คน โดยเฉพาะบัณฑิตในหมู่บ้านชนบท

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 4 มีรายงานผลความก้าวหน้านโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการวิจัยกองทุน รวมทั้งสิ้น 74,881 กองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 5 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ทั้งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการของการศึกษาบัณฑิต เพื่อเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผลวิจัยนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าหรือการวิจัยต่อไป

(1) การรับสมัครนักศึกษาเข้าสู่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองควรมีการกำหนดสาขาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการประเมินโครงการเพื่อให้โครงการมีศักยภาพยิ่งขึ้น

(2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีระยะเวลาการดำเนินการไม่เพียงพอต่อการหาข้อมูลเพื่อประเมินโครงการทำให้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์

(3) ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาแนะนำชาวบ้าน โดยมีบัณฑิตเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาและติดตามประเมินผล ตลอดจนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. ชุดวิชาการวิจัย. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2544. ชุดวิชาสารนิพนธ์. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ :กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.(ออนไลน์).2545.แหล่งที่มา<http://www.agri.cmu.ac.th/others/rfund/asknanser.html>. (5 มกราคม 2545).
- กองสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดินอำเภอสีคิ้ว. “รายงานความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ โครงการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนการใช้ที่ดินอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ฉบับที่ 699”.กรกฎาคม 2545.
- กรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนการพิมพ์ จำกัด.
- สำนักงาน.2544. คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี “คู่มือนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ”.นครราชสีมา,(2544).
- ศาสตราจารย์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544). รวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6.สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:211-234.
- ศึกษาธิการอำเภอสีคิ้ว “แบบรายงานการศึกษาส่วนภูมิภาค ภาพสถิติ (รศ.ก) ปีการศึกษา (2544).

บรรณานุกรม (ต่อ)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์,การประเมินโครงการประชุม:หลักการและการประยุกต์ใช้.กรุงเทพมหานคร.
พีรพัทธนา,2525.

NOK National Study Committee on Evaluation.Educational Evaluation and Decision
Making.Indiana:Phi Dcla Kappa,Incorporated.1977.

Worthen,B.R.and SANDERS,J.R.,Educational Enaluation: Theory and Practice.Ohio:Charles
And Joanes,1973.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

ชื่อบ้าน/ชุมชน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง/เทศบาล.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....

๑. กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๔๑ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้งและบริหาร กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สังเกตการณ์)

(๑.๑) จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมีครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๒) การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๓) วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

ก่อนประกาศคณะกรรมการ

หลังประกาศคณะกรรมการ

๒. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๑๗ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหาร กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สอบถามข้อมูลภายในหมู่บ้าน และข้อมูลทางราชการ)

คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ
๑. เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการกองทุน
๒. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
๓. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มั่วประวัติดีเสียทางด้านการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
๔. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
๕. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
๖. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก
๗. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
๘. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๔วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๐
๙. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ผลการประเมิน มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ/ทุกคน
 มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ เฉพาะบางคน

๑.ชาติคุณสมบัติเรื่อง.....
๒.ชาติคุณสมบัติเรื่อง.....
๓.ชาติคุณสมบัติเรื่อง.....
๔.ชาติคุณสมบัติเรื่อง.....
๕.ชาติคุณสมบัติเรื่อง.....

มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนทุกข้อ/ทุกคน

.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
ผู้ติดตาม/สังเกตการณ์
วันที่.....

แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
จัดทำโดย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน.....หมู่ที่.....
ตำบล/แขวง/เทศบาล.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

คำชี้แจง

แบบประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและ
ชุมชนรวมทั้งให้ข้อมูลรายละเอียดตามความเป็นจริงสำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองแห่งชาติใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

๑. จำนวนประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน.....คน
๑. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน.....ครัวเรือน
๓. อาชีพของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย
 ๑.
 ๒.
 ๓.
 ๔.
๔. ผลผลิตของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน
 - ๔.๑ ผลผลิตด้านการเกษตรและอื่น ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย (เช่น จากการเพาะปลูก
การเลี้ยงสัตว์ การทำประมง อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือ โรงงานเอกชนที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน/
ชุมชน เป็นต้น)
 ๑.
 ๒.
 ๓.
 ๔.
 ๕.
 - ๔.๒ ผลผลิตจากข้อ ๔.๑ ซึ่งเป็นผลผลิตด้านการเกษตรมีการแปรรูปก่อนส่งไปจำหน่ายที่อื่นหรือไม่

ไม่มี

มี คือ ๑.แปรรูปเป็น.....

๒.แปรรูปเป็น.....

๓.แปรรูปเป็น.....

๔.๓ การแปรรูปผลผลิตตามข้อ ๔.๒ ใครเป็นผู้ดำเนินการ

ผลผลิตแต่ละครัวเรือนเป็นผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย

๑.

๒.

๓.

ผลผลิตที่หลายครัวเรือนร่วมกันดำเนินการ ประกอบด้วย

๑.

๒.

๓.

ผลผลิตที่โรงงานเอกชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นผู้ผลิต ประกอบด้วย

๑.

๒.

๓.

๔.๔ นอกเหนือจากการใช้วัตถุดิบในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งใช้ในการแปรรูปหรือผลิตสินค้าแล้วมีการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งอื่นนอกหมู่บ้าน/ชุมชน มาใช้ในการผลิตสินค้าบ้างหรือไม่

ไม่ได้ใช้วัตถุดิบจากนอกหมู่บ้าน/ชุมชน

ใช้วัตถุดิบจากที่อื่น คือ ๑. ส่งซื้อจาก.....

๒. ส่งซื้อจาก.....

๓. ส่งซื้อจาก.....

๔.๕ ผลผลิตของหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่จะส่งไปจำหน่ายที่ใดบ้าง (ระบุจังหวัด)

๑. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๒. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๓. จังหวัด.....สินค้าที่ส่งไปจำหน่าย คือ.....

๕. รายได้เฉลี่ยของประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน ต่อครัวเรือน.....บาทต่อปี

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดวิธีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง.....ครัวเรือน

๒. วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง (โดยย่อ)

.....
.....
.....

๓. วันที่มีการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๔. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ หรือไม่

มีครบทุกคน

ไม่ครบทุกคน คือ ๑.ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๒.ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๓.ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๕. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ได้ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเองแล้วมีความเห็นว่า จำนวนคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพมีจำนวน

ตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป

ต่ำกว่า ๕ คน หรือ ไม่มี

๖. รายชื่อของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองนี้ ประกอบด้วยคณะกรรมการ.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิ.....คนที่ปรึกษา.....คน ดังนี้

(โปรดระบุตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายของคณะกรรมการในลำดับที่ ๔ - ๑๕ ในช่องว่างที่จัดเตรียมไว้)

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ความสามารถพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
๑. ประธาน						
๒. รองประธาน						
๓. เลขานุการ						
๔. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๕. กรรมการ ตำแหน่ง.....						

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ความ สามารถพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อ กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
๖. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๗. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๘. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๙. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๐. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๑. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๒. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๓. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๔. กรรมการ ตำแหน่ง.....						
๑๕. กรรมการ ตำแหน่ง.....						

- ผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษา

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อปี (บาท)	ประสบการณ์/ความ สามารถพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อ กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
๑. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๒. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๓. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๔. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๕. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๖. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๗. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						
๘. ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ที่ปรึกษา						

ส่วนที่ ๓ การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑. ระเบียบข้อบังคับสำหรับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

- มีแล้ว
- อยู่ระหว่างยกร่าง
- ยังไม่มีระเบียบข้อบังคับ

๒. ระเบียบข้อบังคับ มีข้อกำหนดในเรื่องต่อไปนี้แล้วหรือไม่

มี ยังไม่มี

- ข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกภาพ (การเข้าเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก)
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และชำระคืนเงินกู้
- ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกองทุน
- ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....
- ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....
- ข้อบังคับเกี่ยวกับ.....

๓. วิธีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ กำหนดขึ้นโดย

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง เป็นผู้กำหนดขึ้นเอง
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง และประชาชนในหมู่บ้านร่วมกันกำหนดขึ้น

ส่วนที่ ๔ ทูลดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

๑. จำนวนกลุ่ม/องค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน ณ ปัจจุบันมีจำนวน.....กลุ่ม จำแนกเป็น

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)	วันที่จัดตั้งขึ้น	เงินทุนสะสม (บาท)
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)	วันที่จัดตั้งขึ้น	เงินทุนสะสม (บาท)
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

๒. ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน มีสมาชิกแล้ว ประกอบด้วย

- สมาชิกประเภทบุคคล คือ หัวหน้าครัวเรือน.....คน
 สมาชิกสมทบ.....คน
 สมาชิกประเภทองค์กร/กลุ่มในชุมชน.....กลุ่ม

๓. จำนวนเงินที่สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ในรูปของการถือหุ้น/การออม/ค่าธรรมเนียม/เงินบริจาค หรือให้เปล่า ในปัจจุบันมีดังนี้

- เงินออม/เงินถือหุ้น เป็นเงิน.....บาท
ค่าธรรมเนียม เป็นเงิน.....บาท
เงินบริจาค/ให้เปล่า เป็นเงิน.....บาท
เงินอื่น ๆ คือ.....
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน.....บาท

๔. การเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

- ยังไม่ได้เปิดบัญชี
 เปิดบัญชีแล้ว เลขที่บัญชี.....ธนาคารออมสินสาขา.....
วันที่เปิดบัญชี.....
จำนวนเงินฝากคงเหลือ ณ ปัจจุบัน เป็นเงิน.....บาท

๕. หมู่บ้าน/ชุมชน มีความร่วมมือหรือเชื่อมโยงในการพัฒนา กับหมู่บ้าน ชุมชน หรือ เครือข่ายอื่นนอกหมู่บ้าน/ชุมชนหรือไม่

ยังไม่มี

มี ได้แก่

- หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....
กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....
- หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....
กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....
- หมู่บ้าน/ชุมชน/เครือข่าย.....
กิจกรรมที่ร่วมกันดำเนินงาน.....

ส่วนที่ ๕ แนวคิดในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เมื่อได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

๑. วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ให้มีการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง มีดังนี้....

.....
.....
.....

๒. วิธีการในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง ให้มีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้.....

.....
.....
.....

๓. กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง จะให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อกิจกรรมอะไรบ้าง

ลำดับที่	กิจกรรมที่ให้กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลาชำระเงิน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขสำคัญ
๑					
๒					
๓					

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ให้กู้ยืม	วงเงินกู้ยืม (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลาชำระเงิน (เดือน/ปี)	ข้อกำหนดหรือ เงื่อนไขสำคัญ
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					
๑๖					

๔. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้ จะพิจารณาถึง.....

.....

.....

.....

.....

๕. วิธีการในการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ วิธีดังนี้.....

.....

.....

.....

.....

๖. วิธีการป้องกันความเสี่ยงภัยในการให้กู้ประกอบด้วย.....

.....

.....

.....

๗. วิธีการแก้ไขปัญหาในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ส่งใช้คืนเงินต้น และดอกเบี้ยเงินกู้คืนตามสัญญาคือ.....

.....

.....

๘. แนวทางในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีแนวทางดังนี้

.....

.....

.....

๙. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

- ๑)
- ๒)
- ๓)

๑๐. การประเมินความพร้อมในหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

- มั่นใจว่าหมู่บ้าน/ชุมชน มีความพร้อมรับการสนับสนุนเงินจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- ยังไม่มั่นใจว่าหมู่บ้าน/ชุมชน มีความพร้อมกับการสนับสนุนเงินจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เนื่องจาก

- ๑)
- ๒)
- ๓)
- ๔)
- ๕)

๑๐.๑ จากปัญหาและความไม่มั่นใจข้างต้นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้เองหรือใช้เครือข่ายร่วมกับแก้ไขปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

- ๑)
- ๒)
- ๓)

๑๐.๒ รัฐบาลจะต้องให้การสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด

- ๑)
- ๒)
- ๓)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ประเมินและให้ข้อมูลตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
(.....) (.....)
ประธาน รองประธาน

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
(.....) (.....)
เลขานุการ กรรมการ

ลงชื่อ.....
(.....)
กรรมการ

ได้ขึ้นทะเบียนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมืองแล้ว
เมื่อวันที่.....
เลขที่ทะเบียน.....
ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
ผู้ขึ้นทะเบียน

แบบแจ้งผลการประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน หมู่ที่ ตำบล/แขวง/เทศบาล อำเภอ/เขต จังหวัด
ผลการประเมินนี้ดังนี้

- (๑) กระบวนการคัดเลือกกรรมการเป็นไปตามระเบียบกองทุนฯ และวิธีการที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดไว้
- ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง
- องค์ประชุม
- เลือกลักษณะมติของที่ประชุม
- วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน
- (๕) การมีส่วนร่วมในการจัดการกองทุนฯ
- มีสมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน
- ไม่มี

- (๒) คุณสมบัติกรรมการตามระเบียบกองทุนฯ
- คุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ/ ทุกคน
- คุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อเฉพาะบางคน
- คุณสมบัติไม่ครบถ้วนทุกข้อ / ทุกคน
- (๖) สมาชิกมีการปฏิบัติตามระเบียบครบถ้วน
- มี
- มีแต่ยังไม่ครบถ้วนตามข้อบังคับ
- ยังไม่มีสมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับ

- (๓) ความรู้/ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุนฯ
- มีประสบการณ์บริหารกองทุน
- ไม่มี
- (๗) มีการเปิดบัญชีเงินฝาก ของกองทุนแล้ว
- มี
- ไม่มี

- (๔) มีระเบียบข้อบังคับในการดำเนินงานกองทุนฯ
- มี / ถูกต้อง
- มี / ยังไม่ถูกต้อง
- กำลังดำเนินการ หรือยังไม่มี

จึงแจ้งมาเพื่อปรับปรุง และเตรียมความพร้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องหากปรับปรุง และเตรียมความพร้อมแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อตรวจสอบและรับรองความพร้อมต่อไป และหากกองทุนหมู่บ้านมีความประสงค์ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอช่วยเหลือในการเตรียมความพร้อมขอให้แจ้งต่อคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอต่อไป

.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

ระเบียบข้อบังคับ
กองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาปรับปรุงอาชีพ และสร้างนิสัยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทรต่อกัน ให้เป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเชื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ ไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ"

ข้อ 2. ที่ตั้งของกองทุน เลขที่ 164/2 หมู่ที่ 14 ต.สีคิ้ว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30140 โทร. (044) 411638

ข้อ 3. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2544

ข้อ 4. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

- (1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- (2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก
- (3) เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
- (4) เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม
- (5) เพื่อพัฒนาคุณภาพของการประกอบอาชีพ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ข้อ 5. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (2) เงินกู้ยืม
- (3) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (4) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (5) เงินฝากสัจจะ และเงินรับฝาก
- (6) เงินค่าหุ้น
- (7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (8) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือภาระติดพันอื่นใด

ข้อ 6. คุณสมบัติของสมาชิก

- (1) เป็นผู้ที่พำนัก หรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน
- (2) บรรลุนิติภาวะ อายุ 20 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 65 ปี
- (3) เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
- (4) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- (5) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- (6) อดทน เสียสละ และเห็นประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
- (7) มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งสิบลูกแต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน
- (8) ประพฤติตนดี ไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ข้อ 7. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- (1) ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- (2) ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถยื่นความจำนง หรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนได้ทุกวัน โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
- (3) คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม

ข้อ 8. เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติตามข้อ 6 และเห็นสมควรรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก จะแจ้งบุคคลนั้นให้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าหุ้น และเงินฝากสัจจะภายในวันเจ็ดวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

ข้อ 9. สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
- (3) วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- (4) ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้เข้าร่วมประชุม
- (5) จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุน หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าจะด้วยประการใด
- (6) จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
- (7) นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้
- (8) มีลักษณะ และหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ 6

ข้อ 10. สมาชิกไม่มีหนี้สินหรือภาระผูกพันใด ๆ กับกองทุนทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันอาจขอลาออกจากการเป็นสมาชิกของกองทุนได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกองทุน เพื่อพิจารณาอนุญาตและให้ขาดจากสมาชิกภาพในวันที่คณะกรรมการกองทุนดำเนินการอนุญาต

ข้อ 11. การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า คณะกรรมการกองทุนคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับสมาชิกทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคล กลุ่มหรือองค์กรชุมชนเป็นราย ๆ ละ 20 บาท โดยสมาชิกจะต้องชำระเมื่อได้รับการพิจารณาตามข้อ 7 และจะต้องชำระภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 12. หุ้น ๆ หนึ่งมีมูลค่าหุ้นละ 10 บาท สมาชิกแรกเข้าตามข้อ 7 จะต้องถือหุ้นอย่างน้อยสิบหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

ข้อ 13. วิธีชำระค่าหุ้น สมาชิกสามารถชำระค่าหุ้น โดยชำระเป็นเงินสด

ข้อ 14. เงินฝากสัจจะ สมาชิกทุกคนต้องฝากเงินสัจจะทุกเดือน ๆ ละเท่า ๆ กัน ในวงเงินไม่ต่ำกว่า 100 บาท และสูงสุดไม่เกิน 500 บาท ทุกวันที่ 1-7 ของเดือน และสามารถเพิ่มจำนวนเงินฝากสัจจะได้ปีละหนึ่งครั้งในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี พร้อมกันนี้สมาชิกสามารถถอนและปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพการเป็นสมาชิก

ข้อ 15. เงินรับฝาก สมาชิกสามารถนำเงินฝากไว้กับกองทุนได้ไม่จำกัดวงเงิน โดยสามารถฝากได้ไม่จำกัดจำนวนในหนึ่งเดือน และจะถอนได้ไม่เกินหนึ่งครั้งต่อเดือน โดยจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี

ข้อ 16. สมาชิกจะพิจารณาเลือกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ และความชำนาญ เพื่อเป็นคณะกรรมการกองทุน ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย จำนวนสิบห้าคน

ข้อ 17. คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เลขานุการ เหรัญญิก ผู้ตรวจสอบภายใน และประชาสัมพันธ์

ข้อ 18. คณะกรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการกองทุนเข้ารับตำแหน่งให้คณะกรรมการกองทุนจับฉลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งวาระ คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะกรรมการกองทุนจะจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ข้อ 19. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ข้อ 20. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน
- (2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน
- (3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก
- (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ 21. ประธานกรรมการกองทุนมีหน้าที่ ดังนี้

- (1) เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกองทุน
- (2) เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน
- (3) แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามมติหรือตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย
- (4) ปฏิบัติงานหน้าที่อื่นๆ ตามข้อบังคับและมติของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 22. ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่แทนประธานกรรมการกองทุนเมื่อประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อประธานกรรมการกองทุนมอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ 23. ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราวหนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมเลือกคณะกรรมการกองทุนคนใดคนหนึ่งเป็นประธานสำหรับการประชุมคราวนั้น

ข้อ 24. เภรณุกองทุนมีหน้าที่รวบรวมจัดเก็บ ดูแลรักษาเงินทุนและรายได้ของกองทุน รวมทั้งการจัดทำบัญชี พร้อมทั้งควบคุมการใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปอย่างรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อ 25. เลขานุการกองทุนมีหน้าที่ติดต่อประสานงานทั่วไป นัดประชุมกรรมการกองทุนจดและทำบันทึกรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ 26. ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี ดูแล เงินกองทุนให้เป็นไปตามมติที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ 27. ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ผลิตเอกสาร สิ่งพิมพ์ ให้ข่าวสารแก่สมาชิกและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 28. กรรมการกองทุนอื่น ๆ ให้มีหน้าที่ตามคณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

ข้อ 29. คณะกรรมการกองทุนต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีความจำเป็น ประธานอาจเรียกประชุมได้มากกว่า 1 ครั้ง และต้องมีกรรมการกองทุนเข้าประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงครบองค์ประชุม

ข้อ 30. การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากและกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง โภกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงหรือเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 31. ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุน เพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจกรรมดังต่อไปนี้

- (1) การพัฒนาอาชีพ
- (2) การสร้างงาน
- (3) การสร้าง และ/หรือ เพิ่มรายได้
- (4) ลดรายจ่าย
- (5) เพื่อพัฒนาการศึกษา

ข้อ 32. การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอ กู้เงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

ข้อ 33. ลักษณะโครงการ สมาชิกสามารถยื่นขอทำตามข้อ 31 (1) (2) (3) (4) และ (5) ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อ 34. วงเงินกู้ตามข้อ 31 (1) (2) (3) (4) และ (5) ให้แก่สมาชิก รายหนึ่งในวงเงิน ไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่า สองหมื่นบาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

ข้อ 35. การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้ และการจัดทำรายงาน สมาชิกจะต้อง ดำเนินโครงการที่ขอกู้ให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามแบบ รายงานที่คณะกรรมการกองทุน

ข้อ 36. การทำสัญญา เงินกู้ทุกประเภทต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการ กองทุนตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด

- สมาชิกที่กู้เงินจะต้องยินยอมให้หักหนี้ร้อยละห้าของวงเงินกู้ เพื่อเข้าเป็น หนี้สะสมของตัวสมาชิกเอง

ข้อ 37. หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนดดังนี้

- (1) เงินกู้ตามข้อ 31 (1) (2) (3) (4) และ (5) ต้องใช้สมาชิกของกองทุน จำนวนสองคนเป็นผู้ค้ำประกัน
- (2) สมาชิกกองทุนหนึ่งคนสามารถค้ำประกันการกู้เงินได้ไม่เกิน 2 ท่าน โดยกองทุนจะจัดทำทะเบียนการค้ำประกันไว้

ข้อ 38. การชำระคืนเงินกู้ เงินชำระหนี้สำหรับเงินกู้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- (1) เงินกู้ตามข้อ 31 (1) (2) (3) (4) และ (5) ให้ผู้กู้ส่งคืนต้นเงินพร้อมด้วยดอกเบี้ย ภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 39. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

- (1) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละเก้าต่อปี

ข้อ 40. ค่าปรับ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาเงินกู้ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามบาทต่อปี เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 41. การรับเงิน การจ่ายเงินทุกครั้งคณะกรรมการจะต้องมีเอกสารในการรับเงิน-จ่ายเงิน เก็บไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐาน รวมทั้งจัดทำบัญชีไว้อย่างเป็นระเบียบและตรวจสอบได้

ข้อ 42. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีของกองทุนและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรสุทธิมาจัดสรรได้ ดังนี้

- (1) เป็นเงินปันผลค่าหุ้น
- (2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้
- (3) เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน
- (4) เป็นทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน
- (5) เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน
- (6) เป็นทุนเพื่อจัดสรรสวัสดิการให้แก่สมาชิก
- (7) เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน

วงเงินจัดสรร (1) – (7) ให้เป็นตามมติที่ประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านกำหนด

ข้อ 43. กองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝาก และบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบเดือนละหนึ่งครั้งแล้วตีปิดประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกทราบโดยมีประเภทบัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำ ดังนี้

- (1) บัญชีเงินฝากออมทรัพย์
- (2) รายรับ และรายจ่ายของกองทุน
- (3) สินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน

ข้อ 44. คณะกรรมการกองทุนจะตรวจสอบบัญชีของกองทุน และรายงานการตรวจสอบบัญชี ต่อคณะกรรมการสนับสนุนเพื่อทราบถึงความก้าวหน้า สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานกองทุน ทุกสามเดือนและทุกรอบปี พร้อมทั้งแสดง บัญชีกำไร ขาดทุน และงบดุลในปีบัญชีที่ล่วงมาภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ข้อ 45. ให้คณะกรรมการกองทุนนัดประชุมใหญ่สมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยมีวาระการประชุมดังนี้

- (1) ประธานกล่าวเปิดการประชุม
- (2) เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- (3) รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา
- (4) พิจารณาเรื่องที่ค้างในที่ประชุมครั้งก่อน
- (5) เற்றுฎีการายงานฐานะทางการเงิน
- (6) วาระที่ต้องพิจารณา
- (7) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)
- (8) สรุปผลและปิดการประชุม

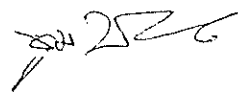
บทเฉพาะกาล

ข้อ 46. บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับนี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีการแก้ไขหรือยกเลิก

ข้อ 47. ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการกองทุน ประเมินการดำเนินงานตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ข้อ 48. ให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้รักษาตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2544

(นายชูชาติ ประสงค์)

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านศาลเจ้าพ่อ

ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุวิมล สองแคว

วันเดือนปีเกิด

9 มีนาคม 2518

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2530 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมงกุฎวิทยา
- พ.ศ.2533 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสีคิ้วสวัสดิ์ผดุงวิทยา
- พ.ศ.2536 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
- พ.ศ.2538 สำเร็จการศึกษา-อนุปริญญาสาขาการบัญชี-อาชีวศึกษานครราชสีมา
- พ.ศ.2540 สำเร็จการศึกษา-ปริญญาตรีสาขาการบัญชี-มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

